A MIGRÁCIÓ ÉS URBANIZÁCIÓ EGYES VONATKOZÁSAI ROMÁNIÁBAN

Migráción a népesség lakhelyváltoztatását értjük. Ez végbemehet az országon belül, belső vándorlás, áttelepülés formájában, egyik országból a másikba való vándorlás útján: lehet részleges (ingázás), illetve teljes (lakóhelyi státusz megváltoztatása). A részleges migráció mintegy prológusa a teljes vándorlásnak.

Az etnodemográfiai struktúrák módosítása

Ezúttal csak a belső migrációval foglakozunk. Ezen belül megkíséreljük leírni és értelmezni azokat a migrációs folyamatokat, amelyek Románia néhány történelmi tartománya, nevezetesen Erdély (beleértve Bánátot és a Partiumot), valamint Moldva, Munténia, Olténia és Dobrudzsa között mentek végbe és folytatódnak ma is. Elemzésünkben főleg az 1977. évi népszámlálás adataira támaszkodunk, mivel ennél frissebb statisztikai információk nem állnak rendelkezésünkre. Az 1992 januárjában megejtett népszámlálás adatai ugyanis csak egy, esetleg másfél év múlva válnak nyilvánossá.[1]

E tanulmány keretében közlünk néhány adatsort. Ezek a számok és arányszámok hírt adnak a történelmileg kialakult etnodemográfiai struktúrák módosításáról, átformálásáról, a régieknek újakkal való helyettesítéséről, a pártállam által finanszírozott burkolt telepítésekről és áttelepítésekről, több mint egymillió ember rezidenciális státuszának megváltoztatásáról.

A táblázatokat függelékbe tesszük közzé, és ott ahol arra szükség van, utalásokat teszünk a bennük foglalt adatokra.

A részletes elemzés előtt vessünk egy pillantást Munténia, Dobrudzsa, Olténia, Moldva és Erdély néhány demográfiai mutatójára.

A történelmi tartomány	A tartomány összlakossága	A tartományban születettek száma	Az összlakosság és a tartományban születettek közötti különbség
Munténia, Dobrudzsa	7.302.618	6.648.824	+653.795
Olténia	2.354.265	2.612.397	-258.132
Moldva	4.402.798	4.867.938	-465.140
Erdély	7.500.229	7.175.975	+324.254
Egyéb terület és nem válaszolt	-	254.776	-
Románia összesen	21.559.910	21.559.910	-

[1] A tanulmány 1992. márciusában készült. (szerk. megj.)

Mint látjuk, 1977-ben Munténia, Dobrudzsa és Erdély összlakossága 978.048 fővel haladja meg e tartományokban születettek számát; Olténia és Moldva esetében az egyenleg 723.272 fővel kevesebb mint az autochton népesség. Ez utóbbi két tartomány tehát nem képezett gazdasági szempontból megfelelő mértékű vonzóerőt az aktív népesség számára. Megjegyezni kívánjuk, hogy Munténia esetében Bukarest a bevándorlók fő vonzóközpontja. A fővárosba 420.071 személy telepedett be az ország különböző részeiből az utóbbi évtizedekben.

A függelékben lévő 1-9. számú táblázatokból kitűnik, hogy Erdély összlakossága 7.500.229 fő volt 1977-ben. Az Erdélyben születettek száma pedig 7.175.975 lélek. Erdélyből kivándorolt Moldvába 46.542, Munténiába és Dobrudzsába 203.124, s végül Olténiába 40.230 személy, összesen tehát 289.896 fő. Ugyanakkor az említett területek, tartományok városaiból és falvaiból betelepült Erdélybe, elsősorban a városokba 532.908 kárpátontúli lakos. A történelmi tartományok közötti migrációs különbség tehát 243.408 fő, a volt regátiak javára.

E migrációs folyamat következtében az erdélyi megyék egy részének lakosságstruktúrája lényegesen módosult. Ezzel párhuzamosan az etnodemográfiai struktúrák is számottevő változáson mentek át. Egyes megyékben, amint az 1-es táblázatból kitűnik, az eredeti etnodemográfiai arányok gyökeresen megváltoztak. Ezek közé tartozik Brassó megye és elsősorban e közigazgatási egység városi települései. A fenti megyében 149.070 olyan személyt vettek nyilvántartásba a népszámlálók, akik moldovai, munténiai, dobrudzsai és olténiai megyék városi és falusi (főként falusi) településein születtek (25,58%-a a megye összlakosságának); a városokba betelepültek aránya 33,19% (133.577 személy). Itt említjük meg, hogy e közigazgatási egység autochton lakosságának 7,71%-a, azaz 30.646 fő, a munténiai, olténiai, dobrudzsai és moldovai megyékbe vándorolt ki, ami az összkivándorlók 45,37%-a, így az említett megye lakosságának összetétele 40%-os módosulást szenvedett. A volt regáti megyékből jövő új lakosok 100%-a román nemzetiségű, az eltávozottak között voltak, többek között magyar nemzetiségűek is. Ez utóbbiakról nincsenek adataink. Tény az, hogy a demográfiai folyamatok következtében gyökeresen megváltozott a megye városainak etnodemográfiai szerkezete. Ha ehhez hozzászámítjuk e megye falusi lakosságának adminisztratív úton szabályozott vándorlását a városokba, szinte kizárólag csak a preferált etnikai személyeknek adtak városi letelepülési engedélyt, különösen az utóbbi évtizedekben, előttünk áll az erdélyi városok elrománosításának képe. Nem kétséges, hogy az ilyen nagyszabású demográfiai inváziónak kialakulnak a szocio-kulturális, sőt politikai vetületei is.

A Brassó megyei városi települések metamorfózisa nem egyedülálló jelenség. A Déli- s valamivel kisebb mértékben a Keleti-Kárpátok övezetében elterülő megyéket is elárasztotta e migrációs hullám. Így Hunyad megye,

főként városi településeire is érkezett 79.377 személy (23,40% a városi összlakossághoz viszonyítva) az regáti megyékből; az autochton lakosok közül pedig 22.742 (5,70%-a a megyei összlakosságnak) személy telepedett le Moldvában, Munténiában, Dobrudzsában és Olténiában, gazdasági-pénzügyi megfontolások, s nem ritkán, adminisztratív okok miatt.

Krassó-Szörény megyében ezek az értékek a következők: 49.276 személy (12,81%-a a megye összlakosságának) betelepült, 14.716 személy (4,35%-a a megyében születetteknek) kitelepült az említett történelmi tartományok megyéiben. Hargita megyébe 13.605 személy (ez a megye összlakosságának 4,17%-át teszi ki) vándorolt be, 12.454 személy (a megyében születettek 3,46%-a) kivándorolt. Az említett kárpátontúli lakossági betelepülése-betelepítése figyelhető meg Temes (82.240; 11,80%-a a megye összlakosságának), Szeben (41.373; 8,59%-a a megye összlakosságának), Arad (23.331 személy, 4,56%-a a megye összlakosságának) megyében is. Ha azt is figyelembe vesszük, és semmiképpen nem hagyhatjuk figyelmen kívül, hogy ugyanezen közigazgatási egységek lakosságának nem jelentéktelen hányada (Brassó megye esetében 35.829 személy, a megyében születettek 8,86%-a, Szeben megyében 25.263 fő, vagyis az autochton népesség 5,81%-a, Fehér megyében 4,39%-a, Krassó-Szörényben 4,35%-a, Kolozs megyében 4,39%-a, Maros megyében 3,77%-a) kelt útra a kárpátontúli területekre, akkor még egyszer hangsúlyozhatjuk, hogy az emberek szükségből, karriervágyból, kényszertől ösztökélve vándoroltak.

A legnagyobb vonzóközpont természetesen az akkori idők Bukarestje volt, ahová az erdélyi részekről 130.238 személy, azaz az erdélyi összkivándorlók 44,93%-a gravitált. A moldvai bevándorlók 66,71%-a (252.272 személy), az olténiaiak közül pedig 62,66% (144.140 fő) telepedett be a fővárosba. Összesen 526.650 személy, azaz 65,37%-a, a 805.697 Munténiába betelepülő erdélyi, moldovai és olténiai vándorló népességnek. A bevándorlók nem csupán cselédnek, háztartási alkalmazottnak elszegődött székely parasztlányok. Más társadalmi rétegek is elmentek szerencsét próbálni a fővárosba az ország minden tájáról.

A fentiekhez csupán egy-két megjegyzést szeretnék fűzni. Nyilvánvaló, hogy az erdélyiek többsége, azaz a kitelepülőknek 83,85%-a Munténiát részesítette előnyben. Az olténiai települések nem vonzottak sok embert (lásd az 5. sz. táblázatot). Az olténiai megyékben (Dolj, Vîlcea, Gorj, Mehedinţi és Olt) 40.230 személy vándorolt be, vagyis az ország déli megyéibe bevándorolt erdélyiek 16,53%-a. A dobrudzsai két megye (Tulcea és Constanţa) közül természetesen a fő gravitációs központ Constanţa. Itt 16.196 személy, az említett valamennyi déli tartományokba irányuló népesség 6,66%-a telepedett meg. Viszont nem képezett számottevő vonzóerőt több más munténiai megye. Ezek közé tartozott Teleorman, Ialomiţa és Buzău megyék, amelyek az említett kivándorlók 4,94%-át fogadták be. Alacsony szintű a kivándorlás Dîmboviţa (6.123 személy), Ilfov (6.125 személy), Tulcea (2.458 személy)

megyékbe is. Az ide elvándoroltak a munténiai, olténiai, dobrudzsai megyékbe kitelepültek 6,06%-át teszik ki. A legjelentősebb vonzóközpontok az urbanizáció viszonylag magas szintjén levő Prahova és Argeş megyék, amelyek emellett északról határosak Brassó és Szeben megyékkel. Mindkettő serkentette a migrációt.

Az urbanizáció viszonylag alacsony szintje, az erdélyinél tetemesebben szegényesebb életkörülmények miatt, a Moldvába irányuló vándorlók arányszáma csekély, amint az a 7. számú táblázat adataiból kitűnik. Mindössze 46.542 személyről van szó, vagyis a kárpátontúli történelmi tartományok népfeleslegének 16,0%-áról. Ez annál is inkább figyelemre méltó, mivel öt erdélyi megye (Kovászna, Hargita, Maros, Beszterce-Naszód és Máramaros) négy moldovai megyével (Suceava, Neamţ, Bacău és Vrancea) határos. Négy moldovai megye (Botoşani, Iaşi, Vaslui, Galaţi) és az erdélyi megyék között nincs közvetlen területi kapcsolat. A moldovai megyék népfeleslegének jelentős hányada viszont Erdélybe települt (Botoşani megyéből 44.917, Vaslui megyéből 39.001, Bacău megyéből 36.364, Suceava megyéből 34.622 és Iaşi megyéből 32.090 személy).

A moldovai megyékből beáramló-betelepített (lásd a csíkszeredai traktorgyár munkaerő biztosítását) népfelesleg az erdélyi, kárpátontúli beköltözöttek 45,98%-át teszi ki. Ennek ellentételeként ez a tartomány a városiasodás alacsonyabb szintje és egyéb szociális és gazdasági jellemzők miatt kevés elhelyezkedési lehetőséget kínált a faluból városba áramló és más tartományokból ide vándorlók számára. Amint látni fogjuk, a déli megyékből is feltűnően kevés ember vándorolt Moldva felé. Ez a vidék, minden jel szerint, nem képezett abban az időszakban sem jelentősebb vonzerőt az ország más vidékein létező népfelesleg számára.

Szembetűnő, hogy az erdélyi Szatmár és Szilágy megyékben a kárpátontúli betelepülők a megyék összlakosságához viszonyítva 0,91%, illetve 0,95%. Bihar, Máramaros és Beszterce-Naszód megyékben 1,79-1,86%-ot képviselnek. Kovászna (3,43%), Fehér (3,44%), Kolozs (2,84%) és Maros (2,08%) megyékben sem volt intenzívebb ez a demográfiai hullámverés. Hargita megyét már jobban érintette. Ide 13.605 személy, a megye összlakosságának 4,17%-át kitevő populáció települt be, főként az iparosításhoz kötötten, zömében Bacău (4.543 személy) és Neamţ (3.055 személy) megyékből. A gravitációs központ Csíkszereda volt. Székelyudvarhelyt, Gyergyószentmiklóst, Székelykeresztúrt e migrációs hullám kikerülte. Ennek az urbanizációs politikának egyik „eredménye” e történelmi tartomány városai etnodemográfiai arculatának átlényegítése.

Az előzőkben összefoglalt migráció a városok nemzetiségi összetételét alapvető mértékben módosította (lásd a 13. számú táblát). A táblázatban felsorolt nagyvárosok összlakossága 1977-ben 1.465.379 fő, amelyből 420.300 (28,7%) volt magyar. E nagyvárosok összlakossága tehát 1910-es évhez viszo-

nyítva 393%-kal, majdnem négyszeresére növekedett, miközben a magyar városi lakosság 157%-kal. 1966-ban az elemzett etnodemográfiai mutatók még rosszabbak voltak: az említett nagyvárosok összlakossága, 1910-hez viszonyítva, 266%-kal növekedett, a magyar nemzetiségű városi lakosságé csak 129%-kal. Tehát ebből a szempontból a Gh.-Dej korszak semmivel sem volt toleránsabb, mint a Ceauşescu-éra.

Kiemelendő, hogy 1910-ben az erdélyi román városi lakosság aránya a városi összlakossághoz viszonyítva 17,35% volt (120.981) fő; 1977-ben pedig az erdélyi román városi lakosság 2.515.023 főre növekedett, azaz közel 21-szeresére (2000,79%-kal). Az erdélyi magyar városi lakosság ugyanezen időszak alatt 179%-kal, a német városi lakosság 158%-kal növekedett. Az erdélyi román városi lakosság tehát, a magyarokhoz viszonyítva több mint 11-szeres (11,61-szeres), a németekhez viszonyítva pedig több mint 13-szoros (13,16-szoros). Számolva az erdélyi német lakosság exodusával, ez a szám, feltehetően, felére-harmadára csökkent napjainkig. A népszámlálást követően a magyar városi lakosság sem növekedett, szem előtt tartva az alábbi orientációkat: „Marosvásárhely municípiumban – szögezi le a Maros megyei pártbizottság 1985. november 1-én elfogadott dokumentumában – a románok száma az összlakosságban a következő két évben el kell érje az 50%-ot”. Ennek érdekében hagyják jóvá, hogy ebben az időszakban a város szociális egységeiben mintegy 7.600 román nemzetiségű személyt alkalmazzanak, családonként 3 személlyel számolva, tehát 22.800 személyt; „következésképpen a jövő ötéves terv végéig a municípium román nemzeti lakossága eléri az 58-60%-ot az összlakosságon belül”. (Itt jegyezzük meg, hogy 1985. január 1-én Marosvásárhelyen a román ajkúak aránya 42,9%, a magyaroké 55,9% volt.)[2]

Az várható volt, hogy az iparosítási politika, a városi településeknek, mint a proletárdiktatúra társadalmi-gazdasági bázisának gyors, erőltetett, a ruralizálódás jegyeit magán viselő felduzzasztása következtében az erdélyi városok nemzetiségi összetétele megváltozik. Ha ezek a demográfiai folyamatok a piacgazdálkodás szabályai, követelményei, nem pedig egy preurbánus etnocentrizmus égisze alatt mentek volna végbe, lényegesen más etnostrukturális városszerkezetek alakultak volna ki. A teljesítmény elvének, a munkakultúra kánonjainak ésszerű érvényesítése kizárta volna ezeknek a mesterkélt, többé-kevésbé diszfunkcionális képződményeknek a létrejöttét. Ebben az esetben idézőjelek nélkül beszélhetnénk modernizációról, urbanizációról, s más szocio-demográfiai folyamatokról. Akkor lennének nyugat-európai típusú, tehát valóban korszerű városaink, azokban modern termelőszolgáltatási apparátus, értékes technikai-tudományos információkat tároló-terjesztő intézmények, korszerű, funkcionális kultúrateremtő-terjesztő létesítményeink. Ugyanakkor nem jött volna létre a szélsőséges politikai moz-

[2] A dokumentum a Valóság (Bukarest) 1990. február 16-i számában jelent meg. Marosvásárhelyen az 1992-es népszámlálás adatai szerint a román nemzetiség aránya 46%.

galmaknak, a tömeges és szervezett bűnözésnek, a korrupciónak, az alkoholizmusnak, prostitúciónak rendkívül kedvező társadalmi hálózata, s egyéb dezorganizációs jelenségek. Nem arról van szó, hogy e princípiumok következetes alkalmazása kiküszöbölt volna mindennemű társadalmi devianciát, hanem arról, hogy ezeket normális, tehát a tűrhetőség keretei között tartja.

Amint láttuk, az 1977-es népszámlálás 522.908 regáti megyében született személyt mutatott ki Erdélyben. Ez a demográfiai invázió ezután is folytatódott, amiről sajnos nincsenek adataink.[3] Ebből kiindulva, úgy tűnik, nem túlzás, ha jelenleg több mint 1 millió munténiai, moldovai, dobrudzsai és olténiai személy betelepüléséről beszélünk. A bevándoroltak, s azok utódainak száma ennél jóval több. Ugyanis a betelepültek, illetve áttelepítettek itt született utódai már mint erdélyi lakosok jelennek meg a nyilvántartásokban. Mivel ez a népesség rendszerint fiatal, továbbá olyan vidékekről jött, ahol a népszaporulati mutatók magasak, ne csodálkozzunk azon, ha egyesek 1,5-2 millió kárpátontúli népesség jelenlétéről beszélnek.

Mint annyiszor, most is bebizonyosodott, hogy a feltételezett érzelmi affinitások nem nagy szerepet játszanak az alapvető demográfiai folyamatokban. Ezt tanúsítja az a tény, hogy a Munténiából, Olténiából és Dobrudzsából Moldva felé irányuló vándorlás méretei csekélynek mondhatók, bár e történelmi tartományok már 1859-ben egyesültek, és kulturálisan, etnikailag viszonylag homogének. Az egyes megyékből elvándoroltak mindössze 5,59%-a (98.300 fő) választotta lakhelyül Moldva valamennyi települését a munténiai, olténiai és dobrudzsai lakosok közül. A távolabbra elvándoroltak zöme vonzóbbnak találta Erdélyt. Muntenia és Moldva között végbement migrációs folyamatokban jelentősebb szerepet három megye (Buzău, Brăila és Tulcea) kitelepültjei játszottak. Brăila megyéből a migrációban részt vevő lakosok 19,95%-a, Tulcea megyéből 15,67%-a, Buzău megyéből pedig 11,15%-a választotta Moldva valamelyik városi, ritkábban falusi települését (lásd a 10. számú táblát).

Mivel Moldvában a népszaporulati mutatók a legmagasabbak, továbbá az urbanizációs folyamat is jóval alacsonyabb szintű mint Munténiában és Erdélyben, 368.623 személy, azaz a Moldvából kitelepültek 60,37%-a vándorolt Munténia, illetve Dobrudzsa városi, ritkábban falusi településeire (lásd a 11. számú táblát). Ezeknek a többsége néhány megyére, illetve városra összpontosult: Bukarestbe 198.688, Constanţa megyébe 53.158, továbbá Brăila és Prahova megyékbe 46.680 moldovai települt le. Ezek együttvéve a moldovai migrációs hullámban részt vevők 80,98%-át teszik ki.

[3] Erről lásd Varga E. Árpád tanulmányát: Városodás, vándorlás, nemzetiség. In. uő. Fejezetek a jelenkori Erdély népesedéstörténetéből. Budapest, 1998. Püski, 180-217. old.

Az erdélyi urbanizáció történelmi háttere

Az előzőekben körvonalazott városokra irányuló vándorlás jobb megértése érdekében helyesnek tartjuk az erdélyi urbanizáció történelmi hátterének rövid felvázolását mivel, véleményünk szerint, a XIX. század végi - XX. század eleji urbanizációs folyamatok képezték kiinduló pontját azoknak a lépéseknek, amelyeket a román vezető politikusok, politikai orientációjuktól függetlenül, foganatosítottak e történelmi tartományban. A román politika történelmi igazságtalanságnak ítélte azt a tényt, hogy a trianoni békeszerződés által Romániával egyesített területek városaiban a románok, ha nem is kivétel nélkül, de mégis kisebbségben voltak. (lásd a 14. számú táblát). Ezt az állapotot a magyar politikai vezetők szándékos, románellenes népesedéspolitikájának rovására írták. „A románok – írta Tiberiu Vornic jeles román publicista – emiatt földművelésre kényszerültek s nem rendelkeztek városi polgársággal. Így az erdélyi városokat a magyarok s az általuk támogatott zsidók uralták." Szerinte sürgősen hozzá kell fogni az erdélyi városok elrománosításához. „a városok elrománosításához nem elég elrendelni, hogy a magyar cégtáblákat románokkal cseréljék ki. Meg kell erősíteni a román elemet, amelyet az új életkörülmények a városokba tereltek." Mivel, szerinte, a román értelmiség szegénységben él, tengődik, a román kereskedelem és ipar ugyanezekben a betegségekben szenved, a román hatalmi szervek rá vannak kényszerülve egy rendszeres nacionalizáló politikára (T. Vornic ezzel utalt a magyar iskolák, egyházak, kulturális intézmények, egyesületek, egyletek stb. épületeinek, földjeinek, erdőségeinek elkobozására). „Határozottan követeljük – írja tovább T. Vornic –, hogy a hazát összetartó és megvédő elemet felemeljük!"[4]

Mellesleg T. Vornic enyhén szólva túlzott, amikor az erdélyi román középosztály szegénységét felpanaszolta. Erdélyben a századforduló körüli időben léteztek már román kézben lévő közép- és kisüzemek. A román polgárság gazdasági erejét azonban továbbra is főleg a pénzügyi élet adta.[5]

Az említett T. Vornic cikksorozata, a maga preurbánus etnocentrizmusával, a városképző erők, a társadalmi munkamegosztás és szelekció mechanizmusainak teljes ignorálásával, mintegy előrevetítette azt az „urbanizálódást", amely az utóbbi 45 év alatt végbement országszerte, s amely nagymértékben szétzilálta azokat a nyugat-európai típusú városmagokat, amelyek Andrei Pippidi jeles román történész véleménye szerint, többnyire csak a román városokban alakultak ki. A modern város, lényegénél, funkcióinál, társadalmi szerepénél fogva kozmopolita, e fogalom pozitív értelmében. Ez azt jelenti, hogy szakemberek (kutatók, mérnökök, egyetemi tanárok, az ipar, a kereskedelem menedzserei, a magas szakképzettségű technikusok, mun-

[4] Magyar Kisebbség 1926/5 (március 1.), 194-196. o.
[5] Lásd Bíró Sándor: Kisebbségben és többségben. Románok és magyarok (1867-1940) Bern, 1989. Európai Protestáns Magyar Szabadegyetem, 35-43 o.

kások, a világ különböző országaiban született, formálódott művészek, értelmiségek) általában korlátlanul letelepedhetnek s tevékenykedhetnek e településeken. A kelet európai államokra jellemző autarchia, stagnálás, regresszió biztos alapot adott a szélsőségesek dédelgetett álmának, hogy a zsidók és a németek után a magyarok is szedjék a sátorfájukat és adják át helyüket a nemzeti káderek városainkban.

1977-ben az erdélyi városi román lakosság aránya 70,67%-ra növekedett; 1910-ben, a városi román lakosság az erdélyi románok számához viszonyítva 4,27% volt. Ez az etnodemográfiai invázió három fő forrásból táplálkozott:

1. a falvak román lakosságának a városokba való migrációjából; 2. a munténiai, moldovai, olténiai és dobrudzsai népfelesleg egy részének betelepüléséből; 3. a városi román lakosság természetes szaporulatából. Ebben a növekedésben egy 4. statisztikailag nehezen megragadható tényező is szerepet játszott: a természetes és erőszakolt asszimiláció. Mindkettő, különösen a szórvány vidékeken volt erőteljes. Kezdetét vette már az Osztrák-Magyar Monarchia idején. Ez a folyamat különösen intenzív volt Hunyad, Szolnok-Doboka és Szilágy megyékben, de más közigazgatási egységekben is előfordult. Ilyen adatokra célzott a Tribuna című nagyszebeni román lap munkatársa, amikor fölényes magabiztossággal megállapította: „Vannak falvak, sőt egész vidékek, amelyek nem voltak románok, ma pedig tiszta román lakosságuk van” írja az 1885. évi 240. számában. *Balog P.* jeles magyar tudós becslése szerint, a világ előtt „elnyomónak” beállított magyar államban 309 vegyes lakosságú magyar falu elrománosítása ment végbe 1849-1918 között. E térhódításra a feltételeket a magyar szabadságharc bukása teremtette meg. A kiegyezésig az osztrák hatóságok, az erdélyi szászok mellett, a román lakosságra támaszkodtak a rebellis magyarok megfékezésében. Később az Albina bank hitelpolitikája is jelentősen hozzájárult az erőszakos asszimilációhoz. Ha a megszorult falusi magyar ember nem tért át a görög katolikus hitre, nem kapott kölcsönt.

A 14. táblázat adatai arról is informálnak, hogy több erdélyi városban a román lakosság aránya magas volt. Így az alábbi városok összlakosságán belül a románság aránya a következő volt: Vízakna 65,44%, Szászsebes 58,56%, Abrudbánya 57,76%, Gyulafehérvár 44,51%, Vajdahunyad 39,58%, Beszterce 33,77%, Fogaras 33,04%, Medgyes 31,64%, Brassó 28,71%, Nagyszeben 26,35%, Szamosújvár 27,43%, Torda 25,19% és Dés 25,42%.

E konkrét adatok tükrözik e népességnek a társadalmi munkamegosztásban elfoglalt helyét és szerepét és ezen belül a városképző erők rendszerében betöltött küldetését, hozzájárulását az erdélyi társadalom modernizációjához. A statisztikai adatok arról is tanúskodnak, hogy e történelmi tájakon már a 20. század elején létezett egy jelentéktelennek nem mondható román középosztály, amely a Monarchiában a nemzetiségi törvény által biztosított

sajátos, egyéni és kollektív jogok keretében létrehozta a maga tudományos-kulturális, politikai-szociális, gazdasági intézményrendszerét.

Visszatérve a román lakosság arányára a városi lakosságon belül, megállapítható, hogy az a magyar, német és zsidó lakossághoz viszonyítva alacsony volt. Itt megjegyezzük, hogy 1912. évi regáti népszámlálás adatai szerint a városi népesség, az összlakosságon belül szintén alacsony. Moldva városi lakossága 442.995 fő volt, míg Munténia, Olténia és Dobrudzsa városi népessége Bukaresttel, a fővárossal együtt, 977.130. Ha a városiasodás problémáját kissé tüzetesebben szemügyre vesszük, megállapíthatjuk, hogy a statisztikában szereplő városok elég gyakran, inkább nagyobb agrártelepülések mint városok. Így például a munténiai, olténiai, dobrudzsai városok közül (a fővárossal együtt 49 volt) 15-nek a lakossága (30,61%) nem érte el az 5000 főt, 17 pedig (34,70%) 5001 és 10.000 közötti lakosú város volt. A moldovai városok mutatói valamivel jobbak. Itt 27 város közül 4 (14,81%) 5000 lélekszám alatti, 8 (29,63%) 5001 és 10.000 közötti lakossal rendelkező település.

Természetesen, ezek csupán mennyiségi kritériumok. E települések zöme minőségi szempontból, tehát a globális társadalomban ténylegesen betöltött szerepük, funkcióik szemszögéből, nem feleltek meg a nyugat-európai városok által képviselt települési típusoknak.

Viszont Erdélyben a városképző erők, véleményünk szerint, inkább megfeleltek a nyugat-európai mintának, habár itt is voltak torzulások az urbanizálódási folyamatokban, különösen a második világháború után.

Azt bizonyosan tudjuk, hogy a városképző erők nem egyfaktoros társadalmi mechanizmusok. A nagyipar, a szolgáltatási apparátus, kisipar, kereskedelem, közigazgatási, tudományos, kulturális, szociális intézmények létesítése az általuk igényelt szakképzett munkaerő kiképzése, általában a városra jellemző infrastruktúrák kialakítása és működtetése, bonyolult rendszert képez, amelyet egy piacgazdálkodáson alapuló jogállam feltételei között, elméleti szempontból, helytelen egy tényezőre, a nemzeti elnyomás faktorára redukálni, hiszen a munkaerőpiacon a teljesítmény-motiváltság, a szakképzettség elve alapján, nem pedig extra-professzionális szempontok szerint verbuválják az alkalmazottakat. A lakáspiac is megfelelt a gazdasági rendszer profiljának. Semmiképpen nem indokolt a fenti redukcionista értékítélet a maga globális formájában.

Ez nem jelenti azt, hogy a közigazgatási apparátus megszervezésében nem érvényesültek diszkriminatív kritériumok is (a román köztisztviselők aránya például az első világháborút megelőző években Erdélyben kb. 16-17%-ot tett ki), vagy pedig a hivatalos nyelv ismeretének az elvárása. A kulturális, tanügyi intézmények személyi összetételét is megszabta az adott létesítmény nemzetiségi profilja. Mindezek azonban parciális, nem pedig globális kérdések. Ezek nem befolyásolják számottevően a városi lakosság nemzeti összetételét.

A városképző erők tanulmányozása egy meglehetősen elhanyagolt területe a társadalomtudományoknak Kelet- és Délkelet-Európában. Számos kérdésre, így az általunk tárgyalt kérdésre is, jelenleg nem tudunk tudományos szempontból teljesen kielégítő választ adni. Azt már ma is tudjuk, hogy Nyugat-Európához, s nyugat-európai minták alapján végbement urbanizációhoz viszonyítva, Románia, különösen az utolsó fél évszázadban, merőben más utakon járt. Ez nem tette alkalmassá a hazai városi településeket, hogy a társadalmi változások főerejét képezzék, a tudományos-technikai-informatikai forradalom tényleges faktoraivá váljanak. Emiatt – többek között – a városképzésből kiiktatott teljesítményelv, tömegméretekben alkalmazott kontraszelekciós kritériumok, intézkedések, a városi lakosság verbuválása, a vállalatok személyi állományának toborzása, a hallgatólagos redukcionista felfogás következtében, nálunk a város egyenlő: vállalatok, adminisztratív, politikai, kulturális stb. intézmények s előregyártott elemekből, futószalagon előállított tömbházak halmazával. Ez a „tudományos” urbanizációs koncepció nem csekély szerepet játszott annak a világtörténelmi dimenziójú csődhelyzetnek a kialakításában, amelynek mindannyian tanúi, szenvedő alanyai vagyunk.

Ezek után rátérünk arra, hogy egyes román statisztikusok hogyan vélekedtek az erdélyi városok nemzetiségi összetételéről és annak gyökeres átalakításáról. *N. Istrate,* a kolozsvári tartományi statisztikai hivatal főnöke a „Dare de seamă asupra populaţiei Ardealului în 1923, comparativ cu anul 1910, privind mai ales situaţia minorităţilor etnice” című írásában, amely a Buletinul statistic al României 1925. évi számában jelent meg, az alábbi programadó gondolatokat írja: „Népünk létére parancsoló szükségszerűség, hogy a kebeléből kikerülő hivatalnokok és szabad foglakozást űzők osztálya mellett iparosokat és kereskedőket neveljen, hogy így a román városok szilárdabb alapra támaszkodjanak. Bizonyos – írja *Istrate* –, hogy a városi népességünknek fejlődési folyamata nem is olyan távoli jövőben természetes úton (azaz nem adminisztratív – kényszerítő eszközökkel – a mi megjegyzésünk) fogja Erdély városainak mai idegen arculatát megváltoztatni”.

Erre a megállapításra az kényszerítette, hogy az akkori Erdély városi lakosságának 69,78%-a „idegen származású polgár” s csupán 30,22%-a román. A szerző ellentmondásos megállapításira jellemző, hogy ezt a helyzetet – egy más összefüggésben nem tartja fontosnak, mondván, hogy ezek az idegen származású polgárok a román államba bekebelezve, elnyerték a román állampolgárságot, s így a kérdés nemcsak könnyű, sőt túl nagy fontosságot sem érdemel, mivel az erdélyi városok életét közelebbről vizsgálva azt találjuk, hogy a szónak európai értelmében a 40 erdélyi város közül (valójában 42 erdélyi város volt), sok jó akarattal, alig találunk 8-nál jelentősebbet, amelyek valóban megérdemlik a város nevet. Ezek nagyságuk sorrendjében: Kolozsvár, Temesvár, Nagyvárad, Arad, Szatmár, Brassó, Nagyszeben és Marosvásárhely.

A többi – szám szerint 32 – városban 1923-ban a népesség nemzeti megoszlása a következő volt:

A városi összlakosság	Román	Magyar	Német	Zsidó	Egyéb
374.500	135.950	132.738	48.853	50.630	6.328
100%	36,30%	35,44%	13,05%	13,52%	1,69%

A fenti adatokból *Istrate* azt a megállapítást szűrte le, hogy a városi népességben egyetlen nemzetiség sincs abszolút többségben. A 8 fő centrumban a magyarok relatív többségben vannak, utánuk következnek a románok, mint legfontosabb népesség. Ami a 32 kisebb város népességét illeti, amelyek együttvéve 374.500 lelket foglalnak magukban, a románság van relatív többségben s utána következik a magyarság.

Ez, véleményünk szerint, pontatlan, mivel Csíkszereda, Gyergyószentmiklós, Székelyudvarhely, Máramarossziget, Zilah lakosságának abszolút többsége magyar anyanyelvű volt. A „kultúrzóna" létesítése 1923-ban Bihar, Szatmár, Szilágy, Máramaros, Csík, Udvarhely és Háromszék megyékben éppen ezt tartotta szem előtt.[6]

[6] C. Angelescu közoktatási miniszter 40.771/1924 rendelete alapján a vegyes lakosságú országrészekben azaz ahol a városi lakosság nagytöbbsége magyar volt ott „kultúrzónát" állítottak fel. Ez a zóna magába foglalja csak Erdélyben a következő megyéket: Máramaros, Szatmár, Szilágy, Bihar, Temes-Torontál, Háromszék, Udvarhely és Csík. Ha a szóban levő kultúrzóna területén a magyarság arányszáma 1920-ra az 1910-es évhez viszonyítva 45,6%-ra lecsökkent 36,3%-ra addig a románság arányszáma a 38,7%-ról 42%-ra szökött fel.

E rendelet azt célozta, hogy a román-magyar határmenti megyékben és Székelyföldön a tanítószemélyzetnek iskolán kívüli működése intenzívebb legyen. Ezért jutalmul az alapfizetés 50%-ának megfelelő fizetési többletben részesültek a tanerők. Ezenkívül soron kívül előléptetést, s letelepülésük esetén 10 ha földet is kaptak az említett „káderek". A kultúrzóna rendelet fokozata az erőszakos – adminisztratív típusú a durva manipuláció kategóriába tartozó – romanizálási kampány.

C. Angelescu rendeletének az inspirátora, feltehetőleg, Constantinescu földművelésügyi miniszter volt, aki 1923. november 10-én a szenátus ülésén a következő kijelentést tette: „Erdélyben, Temes-Torontál Aradon át Szatmárig húzódó zónába eső kisajátított területet arra a célra tartottuk meg, hogy oda határainkon túl és határainkon belül élő románokat telepítsünk, mert úgy gondolom, hogy e kisajátított terület csak azokat illeti meg, akik a román nacionalizmus bölcsőit képviselik."
Constantinescu miniszter szavait természetes helyeslés kísérte. Helyeselték azok a szenátorok is, akik annak idején az agrár-törvény 10. paragrafusát szavazták meg. amely a magyar telepes kisgazdák földjeinek kisajátítását rendeli el, mert ehhez erkölcsi alapot abban találtak, hogy a magyar kormányok ezeket a szerencsétleneket olyan földekre telepítették, amelyek a románlakta községek határaiba estek. A „quod licet lovi, non licet bovi" évezredes latin maxima a maga tisztaságában ragyogott a szenátus ama emlékezetes ülésén..." (Magyar Kisebbség 1924/15-16, 615-619. o.).

N. Istrate téved, mivel a szó statisztikai értelmében az akkori szakértői felfogás 2000 léleknél több lakost vett alapul egy lakóhely városi jellegének eldöntésében. Alaptalan, amint láttuk, az regáti városi települések összlakossága számbavétele alapján is – ugyanis mindössze 6-nak (15%): Csíkszeredának, Hátszegnek, Vajdahunyadnak, Dicsőszentmártonnak, Erzsébetvárosnak és Vízaknának volt 5000 alatti lélekszáma és 13-nak (32,05%) 5000-10.000 közötti lakosa. Emellett, a városi jelleg mindenekelőtt infrastrukturális kérdés. Márpedig ebből a szempontból az erdélyi kisvárosok sokkal jobban álltak, mint az regáti kisvárosi települések. Alig lehet ugyanis összevetni Nagyenyed, Gyergyószentmiklós, Dicsőszentmárton, Csíkszereda, Erzsébetváros stb. városi infrastruktúráit Hîrşova, Isaccea, Ocnele Mari, Odobeşti, Sulina, Panciu, nem is beszélve Chilia Veche, Filipeşti de Tîrg, Mahmudia, Mihăleni, Ostrov, Vama, Baia de Aramă stb. hasonló városi létesítményivel, amelyek 1912-ben a városi települések közé voltak besorolva. E párhuzam kapcsán nem tettünk utalást a város hétköznapjait jellemző más, az urbánus státuszhoz kapcsolódó lakáskultúra, higiéniai normák betartására, életmódra, viselkedéskultúrára, táplálkozási-főzési szokásokra, szakmai-technikai műveltségre, az anyagi-szellemi szükségletstruktúrákra stb. Egy bizonyos: Erdély városai, a maguk összességében – ahogy arra már rámutattunk – inkább megfeleltek a nyugat-európai mintáknak mint az regáti városok.

A városokba való betelepülés periódusai	A betelepültek arányai
1920 előtt	1,45
1920-1929	3,15
1930-1939	4,96
1940-1949	9,64
1950-1959	17,13
1960-1964	10,73
1965-1969	13,15
1970-1974	20,27
1975-1977 január	14,55
Más helyzet és nem válaszolt	4,98

Forrás: Recensământul populaţiei şi al locuinţelor din 5 ianuarie 1977. Vol. I. D.C.S., Buc. 1980. 750 old.

A fenti táblázat adataiból kitűnik, hogy a városba való betelepülés üteme felgyorsult, a ’20-as évek előtti korszakhoz viszonyítva. Így míg az 1977-es felmérés idején az 1920 előtti új városi lakosok az urbánus településekre beköltözötteknek mindössze 1,45%-át tették ki (78.777 személy az 5.421.935 új városi lakosból), az 1930-1939 közötti időszakban ez az arány elérte 4,96%-ot. Az urbanizálás dinamikája s ezen belül a városi lakosság arányának növekedése nem volt egyenletes a különböző megyei városokban. Az 1920. előtti időszakban a leggyorsabban a következő megyék városi lakossága növe-

kedett az újonnan jöttekkel gyarapodva: Brassó 2,44%, Temes 2,07%, Arad, Beszterce-Naszód (0,94%), Szatmár (0,97%) megyékben (lásd még a 16., 16.a, 16.b és 17. táblázatokat).

A 16. számú táblázat adatainak helyes értelmezése érdekében megjegyezni kívánjuk, hogy az idézett arányok csak azt tükrözik, amit az élő városlakók 1977-ben bevallottak. Ha a számokat 1910-es vagy pedig az 1930-as lakosság számához viszonyítva (41 056) az 1920-ig beköltözött 2 367 új városlakó 5,77%-ot, Temes megyében az új városlakók száma 2 687, azaz 3,70%-ot tesz ki és így tovább. Az előző számokban nincsenek belefoglalva a városok természetes szaporulatai. A felhozott példákból arra lehet következtetni, hogy a XIX. század végi és XX. század eleji városi lakosság szüntelenül növekedett, ha az akkori arányok messze el is maradtak a mai mellett, ami, véleményünk szerint, veszélyezteti a hagyományos törzslakosság létét, identitását.

A 16. számú táblázatból kiderül, hogy a városi lakosság növekedése a második világháború utáni évtizedben nagymértékben felgyorsult. Így az 1940-1949 között az új városlakók betelepülési dinamikája már 9,64%, 1950-1959 között 17,13%, 1960-1969 között 13,15% és 1970-1977 között pedig 34,82%. A városoknak új lakókkal való feltöltése, akiknek országos szinten 75,64%-a falusi, tovább folytatódott 1989-ig s tart napjainkban is, annak ellenére, hogy az átmeneti időszakban a városok gazdasági pozíciói az ismert okok miatt megrendültek. Az 1992-es népszámlálás adataiból fog majd kitűnni, hogy a városok lakosságának növekedése napjainkig konkrétan milyen arányokat öltött.

Összegzésképpen megállapíthatjuk, hogy Erdélyben és Óromániában 1910, illetve 1912-ben a városi összlakosság 2.079.860 fő volt. Ebből Erdélyben 697.401 fő, a Regátban pedig 1.382.459 személy, Romániában 1977-ben összesen 9.395.729 városi lakos élt, tehát 452%-al több mint 1910, illetve 1912-ben. Erdély városi lakossága 1977-ig 540%-al növekedett (3.767.710). Moldvában 1912-ben 442.588 városi lakos volt, vagyis az összlakosság (2.508.448 fő) 17,64%-a élt a városi településeken, Munténia és Dobrudzsa 3.398.288 lakosa közül 790.508 (23,26%), Olténia 1.633.446 lakosa közül pedig 9,14% volt városi (149.363 fő). Ezek szerint a városi lakosság növekedésének, kisebb mértékben pedig az új városi települések létesítésének a következménye. Erdélyben 71, Munténiában és Dobrudzsában 21, Moldvában 16 és Olténiában 17, összesen 125 településnek adták meg a városi státuszt. Az erdélyi új városok összlakossága 976 451 személy. Az 1910-ben létező 42 városnak a lakossága tehát 400%-al növekedett.

A régi városok lakosságának növekedése tehát a következő: Munténiában és Dobrudzsában 478%, Moldvában 324% és Olténiában 420% volt 1977-ben.

Amint leszögeztük 1912-ben Munténia és Dobrudzsa városi lakosságának aránya 23,26%-ot tett ki. Ha azonban ebből kivonjuk Bukarest 341.321 lakosát azon a címen, hogy az erdélyi valamint a moldovai részeknek nem

volt fővárosa, akkoi Munténia és Dobrudzsa városi népességének aránya 14,46%-ot tesz ki Ebben az estben már nincs lényeges különbség a két tartomány és a többi légiók urbanizációs szintje között.

Visszatérve az 1950-1970. évi ipartelepítésre a jelek szerint az akkori gazdasági stratégiák Erdélyben túlnyomó részt a Déli-Kárpátok belső vonulatán elterülő tájegységeket és a Bánátot iparosították intenzívebben, lehetőséget teremtve a moldovai, munténiai és dobrudzsai megyék munkafeleslege egy részének lecsapolására, és ezzel egyidejűleg a történelmileg kialakult etnostruktúrák gyökeres módosítására.

A városok elárasztására, illetve meghódítására irányuló demográfiai invázió szakadatlanul folytatódott 1977 után s tart napjainkig. A városi infrastruktúrák fejlesztésére már a Ceauşescu-éra utolsó évtizedében sem jutott pénz: az urbanizáció legtöbbször új tömbházak építésére korlátozódott. 1989 után tudomásunk szerint a kormány ilyen célokra úgyszólván semmit sem áldozott.

Az urbanizáció negatív következményei

A következőkben rátérünk a Romániában végbement urbanizáció egyes negatív következményeire. A tudományos-technikai-informatikai forradalom korszakában, a többi városi infrastruktúrák mellett, rendkívüli, mondhatnánk kiemelt jelentőségűvé vált, váltak e forradalommal kapcsolatos létesítmények s azok az új dimenziók, amelyeket e korszakban a város a hagyományos funkciók mellett betölt. A modern technikák, technológiák működtetése, a piaci viszonyok elképzelhetetlenek az informatika által nyújtott eszközegyüttesek, információk és egyéb szolgáltatások nélkül. Ez nélkülözhetetlen kelléke a mai városnak. E nélkül megreked valahol a múlt század végi szinten. Vagy, talán még ennél is rosszabb helyzetbe kerül: egyszerűen a népesség, a termelő-szolgáltató apparátus halmazává válik, amely több gondot okoz, főként ellátási, egészségügyi, szállítási, szociális védőhálózattal kapcsolatos és egyéb aggasztó kérdéseket vet fel ahelyett, hogy a globális társadalmat szolgáló pozitív szerepet töltene be.

A preindusztriális típusú etnocentrizmus, amely az urbanizációban is érvényesül, megfelel a totalitarista hatalomcentrikus értékrendszernek és gyakorlati politikának, habár retrográd jellege miatt sok esetben még ezt a keleti-despotikus indíttatású célt sem szolgálta.

Románia 1964-ben élesen állást foglalt ama lengyel kezdeményezés ellen, hogy foganatosítsanak tényleges integráló intézkedéseket a kelet-európai országok szintjén, ami magába foglalta volna a munkaerő-vándorlást is. Így tehát az értékek szabad cseréje ezen a létfontosságú területen végérvényesen zátonyra futott. Ezzel az autarchikus vonalvezetéssel összhangban léptettek életbe korlátozó intézkedéseket az erdélyi ún. zárt városokba való letelepü-

léssel kapcsolatban. Foganatosították ezeket az intézkedéseket olyan körülmények között, amikor az erdélyi zsidó lakosság, amelynek a nyugat-európai típusú városközpontok kialakításában kiemelkedő szerepük volt, szinte teljesen kitelepült, emigrált; továbbá megkezdődött az erdélyi, bánsági és partiumi németek exodusa is, akik számos várost alapítottak, elévülhetetlen érdemeket szerezve e történelmi tartományok városiasodása, Nyugat-Európához való közelítése területén. E konstellációban a magyar elem korlátozása mellett dönteni, valóban az urbanizálódás még nagyobb mérvű eltorzítását jelentette. Szinte érthetetlen, hogy milyen pozitív fejleményeket vártak eme megkülönböztető intézkedésektől e településpolitika kidolgozói és végrehajtói. Feltételezhetően nem a modern urbanizáció fogalmaiban gondolkodtak, részben tudatlanságukból, de inkább fanatizmusból a hatalomcentrikus politikai rendszer belső logikájából kiindulva. S ebben, a maguk módján, nem tévedtek. 1989 decemberében a lázadás tűzcsóvái egy soketnikumú városban, Temesváron gyúltak ki.

Az 1977-es népszámlálás adatai szerint, amint arra utaltunk, Románia városaiban 5.421.935 új lakos autochton lakosságának az aránya aggasztóan lecsökkent. Így, hogy csak a legkirívóbb eseteket említsük meg, Constanţa, Temes, Brassó, Hunyad, Krassó-Szörény, Argeş, Iaşi, Neamţ és Suceava megyék valamint Bukarest autochton lakosságának aránya 32,58-40,29%-ra csökkent. (lásd a 19. és 19.a táblázatokat). Ezek az arányok ma 5-10%-al kisebbek. Márpedig a városi életre, tevékenységre jellemző értékek szubjektív hordozói azok az emberek, akik az adott városok anyagi-szellemi kultúráját, civilizációját létrehozták és gyarapították számos nemzedéken át. Ezzel az urbánus kultúrával a betelepült lakosság nagy része nem rendelkezik. Egyes becslések szerint egy nemzedéknyi időnek kell eltelni, amíg az új lakók interiorizálják az említett értékeket. A városba tömegesen betelepülő lakosok új, következményeiben messzeható problémákat vetnek fel. A falura jellemző életmódnak, viselkedési mintának megvolt s megvan ma is a maga társadalmi ellenőrzési rendszere, amely tudvalevőleg meglehetősen szigorú és hatékony volt. A városban érvényesülő társadalmi ellenőrzés (ezen nem értjük a rendőrség és más intézményesített társadalmi ellenőrzési szerveket) sokkal diffúzabb, lazább, személytelenebb, nagyobb teret hagyva a személyi autonómia számára. A falusi társadalmi ellenőrzés alól „felszabadult” emberek egy bizonyos hányada hajlamos az új, a városra jellemző társadalmi ellenőrzést figyelmen kívül hagyni, mivel ennek leküzdésére a városok kialakították egy többékevésbé hatékony rendszert. Ezt a helyzetet újabb, hatalmas dózisokkal tetőzte a városok újsütetű polgárainak a civilizált társadalmi együttélési szabályoknak s a törvények megszegése terén tanúsított deviáns viselkedése.

Az erdélyi városok etnodemográfiai struktúráinak gyökeres átalakítása nem múlhatott el és nem is múlt el nyomtalanul az interetnikai kapcsolatok területén. A városokba tömegesen beköltözött román lakosság egy jelentős

része olyan településeken élt, ahol nem volt alkalma megtanulni a más etnikumokkal való együttélést. Ezek közé tartozik az a 532.980 személy, akik Munténiából, Olténiából, Moldvából és Dobrudzsából települtek be, többségükben az erdélyi városokba. Viszont Erdély területén is van nem egy helység, nem egy tájegység, amelynek lakosai nem kerültek közelebbi kapcsolatba sem magyar, sem német, sem más nemzetiségű lakossal. A totalitárius rendszer idején e feszültségek rendszerint latens állapotban maradtak. Miután e rendszer összeomlott, a xenofóbiára degradálódott nacionalizmus kicsapott az eddig megszabott kereteiből és elöntötte a közélet sőt a civil társadalom összes létfontosságú területeit.

Függelék

1. MUNTÉNIÁBÓL, MOLDVÁBÓL, DOBRUDZSÁBÓL, OLTÉNIÁBÓL ERDÉLYBE BETELEPÜLTEK SZÁMA ÉS ARÁNYA AZ 1977-ES NÉPSZÁMLÁLÁS ADATAI ALAPJÁN

Megye	Összlakosság	Az Erdélybe betelepültek		Az erdélyi városokba betelepültek	
		száma	aránya	száma	aránya a városi lakosságban
Brassó	582 863	149 070	25,58	133 577	33,19
Hunyad	514 436	88 545	17,21	79 377	23,40
Krassó-Szörény	385 577	49 276	12,78	40 326	21,16
Temes	696 884	82 250	11,80	57 809	16,22
Szeben	481 645	41 375	8,59	32 488	12,02
Arad	512 020	23 331	4,56	17 088	7,27
Hargita	326 310	43 605	4,17	8 397	6,89
Kovászna	199 017	6 820	3,43	4 641	5,64
Fehér	409 634	14 070	3,43	9 728	5,44
Beszterce-Naszód	286 628	5 319	1,86	3 147	4,62
Kolozs	715 507	20 355	2,84	17 633	4,42
Bihar	633 094	11 456	1,81	8 732	3,67
Maros	605 345	12 568	2,08	8 914	3,64
Máramaros	492 860	8 800	1,79	7 346	3,36
Szilágy	264 569	2 501	0,95	1 715	2,69
Szatmár	393 840	3 567	0,91	2 531	1,69
Összesen	7 550 229	532 908	7,06	433 449	12,18

Forrás: Recensământul populaţiei şi al locuinţelor. 5.1.1977. Vol. I. Populaţia - Structura demografică. Direcţia centrală de Statistică 1980. Bucureşti, 696-707, 720-731. old.

2. A MUNTÉNIAIAK ÉS A DOBRUDZSAIAK MIGRÁCIÓJA ERDÉLYBE, AZ 1977-ES NÉPSZÁMLÁLÁS ADATAI ALAPJÁN

A kibocsátó megye	A megyében születettek száma	A megyeközi migrációban résztvevő		Ebből Erdélybe betelepültek	
		száma	aránya		
		a megyében születettek számához viszonyítva		száma	aránya
Bukarest	837 946	46 322	5,53	14 322	30,92
Prahova*	806 799	100 901	12,51	19 502	19,33
Buzău*	621 565	156 975	25,25	27 307	17,40
Constanţa	452 097	59 374	13,13	9 518	16,03
Brăila*	387 548	76 775	19,81	9 900	12,89
Argeş	656 671	108 120	16,46	13 899	12,86
Dîmboviţa	533 001	90 781	17,03	8 494	9,36
Ialomiţa	456 410	137 924	30,22	10 490	7,61
Tulcea	289 213	71 346	24,67	4 936	6,92
Ilfov	979 013	273 034	27,89	17 451	6,39
Teleorman	628 561	198 588	31,59	11 835	5,96
Összesen	6 648 824	1 320 140	19,86	147 654	11,18

* jelzett megyék határosak Erdéllyel.

Forrás: Recensământul populaţiei şi al locuinţelor. 5.1.1977. Vol. I. Populaţia - Structura demografică. Direcţia centrală de Statistică 1980. Bucureşti, 696-707, 720-731. old.

3. A MOLDVAIAK MIGRÁCIÓJA ERDÉLYBE, AZ 1977-ES NÉPSZÁMLÁLÁS ADATAI ALAPJÁN

A kibocsátó megye	A megyében születettek száma	A megyeközi migrációban résztvevő		Ebből Erdélybe betelepültek	
		száma	aránya		
		a megyében születettek számához viszonyítva		száma	aránya
Suceava	689 873	117 139	16,98	34 622	29,56
Bakó*	714 215	123 633	17,31	36 364	29,41
Botoşani	588 969	163 593	27,78	44 917	27,46
Iaşi	732 316	122 152	16,68	32 090	26,27
Neamţ*	573 622	96 423	16,81	22 793	23,64
Vaslui	570 882	164 993	28,90	39 001	23,64
Vrancea*	432 048	99 437	23,02	19 849	19,96
Galaţi	566 013	89 956	15,89	15 386	17,10
Összesen	4 867 938	977 326	20,08	245 022	25,07

* jelzett megyék határosak Erdéllyel.
Forrás: Recensământul populaţiei şi al locuinţelor. 5.1.1977. Vol. I. Populaţia - Structura demografică. Direcţia centrală de Statistică 1980. Bucureşti, 696-707, 720-731. old.

4. AZ OLTÉNIAIAK MIGRÁCIÓJA ERDÉLYBE, AZ 1977-ES NÉPSZÁMLÁLÁS ADATAI ALAPJÁN

A kibocsátó megye	A megyében születettek száma	A megyeközi migrációban résztvevő		Ebből Erdélybe betelepültek	
		száma	aránya		
		a megyében születettek számához viszonyítva		száma	aránya
Mehedinţi*	377 138	83 570	22,16	33 357	39,92
Gorj*	387 966	77 507	19,98	23 868	30,79
Dolj	769 098	102 431	13,32	31 198	30,46
Vîlcea*	474 998	106 071	22,33	30 553	28,80
Olt	603 197	129 966	21,55	21 256	16,36
Összesen	2 612 397	499 545	19,12	140 232	28,07

* jelzett megyék határosak Erdéllyel.
Forrás: Recensământul populaţiei şi al locuinţelor. 5.1.1977. Vol. I. Populaţia - Structura demografică. Direcţia centrală de Statistică 1980. Bucureşti, 696-707, 720-731. old

5. AZ ERDÉLYIEK MIGRÁCIÓJA A MUNTÉNIAI ÉS DOBRUDZSAI MEGYÉKBE

Befogadó megye	Összlakossága	E tartomány megyéibe betelepültek		Ebből az Erdélyiek	
		száma	aránya		
		a befogadó megye össz-lakosságához viszonyítva		száma	aránya
Prahova	817 168	119 370	14,61	16 294	13,65
Dîmboviţa	493 750	51 030	10,34	6 123	12,00
Argeş	631 918	83 367	13,19	9 644	11,57
Bukarest	1 933 885	1 142 261	59,07	130 248	11,40
Buzău	508 424	43 834	8,62	4 886	11,10
Teleorman	523 023	30 050	5,75	3 123	10,39
Ilfov	780 376	73 406	9,41	6 125	8,34

Befogadó megye	Összlakossága	E tartomány megyéibe betelepültek		Ebből az Erdélyiek	
		száma	aránya		
		a befogadó megye össz-lakosságához viszonyítva		száma	aránya
Constanţa	608 817	216 094	35,49	16 196	7,49
Ialomiţa	372 772	54 286	14,56	3 962	7,30
Brăila	377 954	64 181	16,98	4 095	6,38
Tulcea	254 531	36 664	14,40	2 448	6,68
Összesen	7 302 618	1 914 543	26,22	203 106	10,61

Forrás: Recensământul populaţiei şi al locuinţelor. 5.1.1977. Vol. I. Populaţia - Structura demografică. Direcţia centrală de Statistică 1980. Bucureşti, 696-707, 720-731. old.

6. AZ ERDÉLYIEK MIGRÁCIÓJA AZ OLTÉNIAI MEGYÉKBE, AZ 1977-ES NÉPSZÁMLÁLÁS ADATAI ALAPJÁN

Befogadó megye	Összlakossága	E tartomány megyéibe betelepültek		Ebből az Erdélyiek	
		száma	aránya		
		a befogadó megye össz-lakosságához viszonyítva		száma	aránya
Mehedinţi	322 371	28 803	8,93	7 452	25,87
Gorj	348 521	38 062	10,92	7 901	20,76
Vîlcea	414 241	40 314	9,73	8 252	20,47
Dolj	750 328	83 661	11,15	11 043	13,20
Olt	518 804	45 573	8,78	5 582	12,25
Összesen	2 354 265	236 413	10,04	40 230	17,02

Forrás: Recensământul populaţiei şi al locuinţelor. 5.1.1977. Vol. I. Populaţia - Structura demografică. Direcţia centrală de Statistică 1980. Bucureşti, 696-707, 720-731. old.

7. AZ ERDÉLYIEK MIGRÁCIÓJA A MOLDOVAI MEGYÉKBE, AZ 1977-ES NÉPSZÁMLÁLÁS ADATAI ALAPJÁN

Befogadó megye	Összlakossága	E tartomány megyéibe betelepültek		Ebből az Erdélyiek	
		száma	aránya		
		a befogadó megye össz-lakosságához viszonyítva		száma	aránya
Suceava	633 899	61 145	9,65	7 617	12,46
Botoşani	451 217	25 841	5,73	2 801	10,84
Bakoea	667 791	77 709	11,56	8 343	10,72
Neamţ	532 096	54 897	10,32	4 999	9,11
Galaţi	581 561	105 504	18,14	8 605	8,16
Vrancea	369 740	37 129	10,04	2 901	7,81
Vaslui	437 251	31 362	7,17	2 421	7,72
Iaşi	729 243	119 079	16,33	8 855	7,44
Összesen	4 402 798	512 666	11,64	46 542	9,08

Forrás: Recensământul populaţiei şi al locuinţelor. 5.1.1977. Vol. I. Populaţia - Structura demografică. Direcţia centrală de Statistică 1980. Bucureşti, 696-707, 720-731. old.

7.a Temes megyében születettek, de más megyében laknak (1977)	
Krassó-Szörény	13 881
Arad	11 185
Bukarest	7 250
Hunyad	4 088
Bihar	2 211
Kolozs	1 984
Brassó	1 270
Mehedinţi	1 227
Dolj	1 142
Szeben	1 047
Maros	800
Fehér	736
Argeş	732
Iaşi	717
Szatmár	673
Máramaros	653
Galaţi	617
Prahova	623
Gorj	600
Olt	568
Suceava	553
Ialomiţa	507
Bakó	484
Vîlcea	443
Ilfov	409
Szilágy	351
Hargita	317
Dîmboviţa	306
Brăila	278
Teleorman	269
Neamţ	264
Tulcea	245
Buzău	229
Botoşani	228
Beszterce-Naszód	209
Vaslui	187
Kovászna	186
Vrancea	155
Constanţa	1 405

Forrás: Recesământul populației și al locuinței din 5 ianuarie 1977. Vol. I., D:S:C: Buc. 1980. 696-701., 720-731. old.

7.b Temes megyében laknak, de más megyében születettek (1977)	
Arad	22 007
Bihar	20 844
Krassó-Szörény	20 371
Hunyad	12 820
Mehedinţi	10 686
Fehér	10 107
Suceava	9 882
Kolozs	8 752
Szilágy	8 174
Máramaros	7 952
Botoşani	7 601
Szatmár	7 565
Dolj	6 765
Iaşi	5 460
Gorj	4 350
Beszterce-Naszód	4 281
Olt	4 235
Maros	4 009
Hargita	3 963
Vaslui	3 749
Szeben	3 478
Neamţ	3 295
Bakó	3 234
Vîlcea	3 003
Ilfov	2 461
Teleorman	2 102
Argeş	1 958
Galaţi	1 882
Brassó	1 706
Constanţa	1 635
Vrancea	1 536
Buzău	1 450
Prahova	1 437
Ialomiţa	1 342
Bukarest	1 236
Brăila	1 077
Tulcea	1 023
Kovászna	897
Dîmboviţa	878

Forrás: Recesământul populației și al locuinței din 5 ianuarie 1977. Vol. I., D:S:C: Buc. 1980. 718-725. old.

7.c Kolozs megyében laknak, de más megyében születettek (1977)	
Szilágy	22 463
Maros	19 360
Fehér	18 697
Beszterce-Naszód	13 514
Bihar	5 552
Máramaros	4 922
Hargita	4 708
Hunyad	4 178
Szilágy	3 464
Brassó	2 961
Arad	2 016
Temes	1 984
Kovászna	1 770
Bukarest	1 638
Suceava	1 664
Botoşani	1 343
Ilfov	1 307
Bakó	1 195
Prahova	1 041
Vîlcea	1 001
Dîmboviţa	942
Iaşi	986
Neamţ	917
Krassó-Szörény	798
Argeş	798
Buzău	769
Galaţi	767
Vaslui	736
Olt	734
Constanţa	731
Gorj	698
Brăila	515
Mehedinţi	505
Vrancea	462
Ialomiţa	437
Dîmboviţa	409
Teleorman	429
Suceava	397
Tulcea	286

Forrás: Recesământul populației și al locuinței din 5 ianuarie 1977. Vol. I., D.S.C. Buc. 1980. 696-701., 720-721. old.

7.d Brassó megyében laknak, de más megyében születettek (1977)	
Kovászna	20 647
Buzău	17 987
Vaslui	14 755
Bakó	13 827
Botoşani	11 981
Szeben	11 850
Hargita	11 481
Maros	11 410
Vrancea	10 726
Prahova	9 048
Iaşi	8 466
Neamţ	6 616
Kolozs	6 036
Galaţi	5 913
Fehér	5 945
Suceava	5 806
Szilágy	5 513
Vîlcea	4 858
Ialomiţa	4 617
Brăila	4 222
Argeş	3 980
Olt	3 966
Bukarest	3 576
Dîmboviţa	3 573
Ilfov	3 555
Teleorman	2 909
Beszterce-Naszód	2 885
Bihar	2 696
Dolj	2 823
Máramaros	2 437
Constanţa	2 309
Hunyad	1 840
Szatmár	1 733
Mehedinţi	1 309
Tulcea	1 278
Temes	1 270
Arad	1 217
Gorj	972
Krassó-Szörény	551

Forrás: Recesământul populației și al locuinței din 5 ianuarie 1977. Vol. I., D.S.C. Buc. 1980. 696-701. old.

7.e Bihar megyében laknak, de más megyében születettek (1977)	
Szilágy	11 468
Szatmár	7 834
Arad	5 772
Kolozs	5 506
Hargita	2 483
Fehér	2 416
Temes	2 211
Máramaros	2 061
Maros	2 012
Hunyad	1 694
Brassó	1 216
Ilfov	989
Kovászna	982
Beszterce-Naszód	863
Bakó	850
Krassó-Szörény	827
Szeben	807
Bukarest	741
Botoşani	691
Suceava	685
Iaşi	623
Dolj	616
Prahova	599
Argeş	507
Vaslui	469
Gorj	457
Galaţi	426
Mehedinţi	419
Neamţ	407
Buzău	383
Vrancea	358
Olt	348
Vîlcea	334
Constanţa	319
Brăila	291
Dîmboviţa	282
Teleorman	273
Ialomiţa	243
Tulcea	138

Forrás: Recesămîntul populației și al locuității din 5 ianuarie 1977. Vol. I., D.S.C. Buc. 1980. 696-701., 720-721. old.

7.f Szatmár megyében laknak, de más megyében születettek (1977)	
Máramaros	11 512
Szilágy	5 133
Bihar	4 569
Kolozs	2 880
Fehér	1 105
Hargita	1 031
Maros	856
Iaşi	774
Temes	673
Arad	594
Beszterce-Naszód	497
Prahova	475
Kovászna	404
Bukarest	363
Szeben	330
Suceava	299
Ilfov	288
Krassó-Szörény	249
Bakó	217
Prahova	207
Argeş	195
Iaşi	174
Dolj	165
Botoşani	161
Vîlcea	153
Neamţ	145
Galaţi	122
Mehedinţi	115
Buzău	111
Vrancea	103
Vaslui	102
Teleorman	102
Olt	100
Constanţa	89
Brăila	87
Gorj	86
Dîmboviţa	68
Tulcea	58
Ialomiţa	57

Forrás: Recesămîntul populației și al locuității din 5 ianuarie 1977. Vol. I., D.S.C: Buc. 1980. 700-701., 724-725. old.

7.g Kovászna megyében születettek, de más megyében laknak (1977)	
Brassó	20 647
Hargita	4 368
Bukarest	3 172
Maros	2 849
Kolozs	1 770
Arad	1 014
Temes	897
Bihar	982
Szeben	762
Hunyad	745
Bakó	617
Prahova	519
Galaţi	467
Máramaros	451
Szatmár	401
Fehér	398
Constanţa	358
Buzău	323
Argeş	323
Krassó-Szörény	282
Dîmboviţa	267
Dolj	265
Vrancea	254
Iaşi	236
Szilágy	197
Neamţ	195
Brăila	192
Beszterce-Naszód	183
Ilfov	167
Gorj	155
Vîlcea	124
Ialomiţa	113
Suceava	105
Olt	104
Botoşani	99
Vaslui	99
Mehedinţi	69
Tulcea	55
Teleorman	48

Forrás: Recesămîntul populației și al locuității din 5 ianuarie 1977. Vol. I., D.S.C. Buc. 1980. 696-701. old.

7.h Hargita megyében születettek, de más megyében laknak (1977)	
Maros	18 861
Kovászna	7 239
Bukarest	5 441
Kolozs	4 708
Temes	3 963
Hunyad	3 636
Arad	2 547
Szeben	2 394
Bihar	2 483
Bakó	1 257
Brassó	1 148
Máramaros	1 082
Szatmár	1 031
Fehér	906
Neamţ	781
Krassó-Szörény	701
Beszterce-Naszód	667
Prahova	620
Constanţa	581
Szilágy	450
Iaşi	397
Galaţi	397
Suceava	357
Argeş	254
Vîlcea	251
Gori	242
Ilfov	218
Dîmboviţa	197
Brăila	195
Dolj	205
Buzău	189
Vrancea	183
Olt	147
Ialomiţa	124
Mehedinţi	97
Tulcea	87
Teleorman	85
Botoşani	84
Vaslui	70

Forrás: Recesămîntul populației și al locuității din 5 ianuarie 1977. Vol. I., D.S.C: Buc. 1980. 697-701. old.

7. i Maros megye városaiba betelepültek (1977)	
Hargita	12 645
Fehér	5 387
Kolozs	5 008
Szeben	4 929
Beszterce-Naszód	4 111
Brassó	3 338
Kovászna	2 276
Hunyad	1 839
Bihar	1 186
Szilágy	899
Bukarest	806
Máramaros	803
Szatmár	764
Bakó	717
Prahova	689
Ilfov	653
Temes	633
Arad	561
Iaşi	523
Botoşani	505
Suceava	489
Neamţ	441
Dolj	388
Galaţi	380
Buzău	377
Vîlcea	350
Vaslui	349
Argeş	330
Olt	288
Constanţa	266
Vrancea	246
Brăila	246
Krassó-Szörény	235
Dîmboviţa	208
Ialomiţa	189
Teleorman	167
Gorj	165
Mehedinţi	159
Tulcea	146

Forrás: Recensămîntul populaţiei şi al locuinţei din 5 ianuarie 1977. Vol. I., D.C.S. Buc., 1980. 704-707., 728-729. old.

7. j Maros megye falvaiba betelepültek (1977)	
Hargita	5 085
Kolozs	2 820
Fehér	2 362
Beszterce-Naszód	2 247
Hunyad	1 192
Brassó	960
Kovászna	487
Neamţ	404
Szilágy	336
Máramaros	330
Ilfov	280
Bakó	278
Bihar	264
Prahova	211
Bukarest	169
Szatmár	162
Dolj	149
Suceava	144
Arad	141
Temes	134
Galaţi	125
Constanţa	120
Botoşani	118
Iaşi	118
Vîlcea	103
Buzău	97
Vaslui	96
Argeş	94
Vrancea	89
Olt	82
Krassó-Szörény	79
Dîmboviţa	64
Gorj	63
Brăila	63
Ialomiţa	57
Mehedinţi	49
Tulcea	39
Teleorman	38

Forrás: Recensămîntul populaţiei şi al locuinţei din 5 ianuarie 1977. Vol. I., D.C.S. Buc., 1980. 716-719., 740-743. old.

7.k Maros megye szuburbiumaiba betelepültek (1977)	
Hargita	1 131
Beszterce-Naszód	509
Szeben	249
Kolozs	193
Hunyad	135
Fehér	112
Kovászna	86
Ilfov	50
Prahova	47
Bakó	46
Szilágy	34
Temes	33
Bukarest	32
Szatmár	31
Arad	29
Dolj	28
Vrancea	25
Buzău	24
Bihar	24
Máramaros	24
Neamţ	20
Botoşani	17
Tulcea	16
Constanţa	15
Galaţi	15
Argeş	14
Brăila	13
Brăila	11
Iaşi	11
Suceava	10
Vaslui	10
Olt	10
Dîmboviţa	10
Krassó-Szörény	10
Vîlcea	8
Gorj	8
Ialomiţa	7
Teleorman	4
Mehedinţi	3

Forrás: Recensămîntul populaţiei şi al locuinţei din 5 ianuarie 1977. Vol. I., D.C.S. Buc., 1980. 710-713., 734-737. old.

7.l Maros megye diaszpóra (1977) (más megyékbe letelepültek száma)	
Kolozs	19 360
Szeben	17 867
Hunyad	12 388
Bukarest	11 629
Brassó	11 410
Hargita	10 785
Fehér	6 644
Temes	4 009
Beszterce-Naszód	2 934
Kovászna	2 230
Bihar	2 012
Arad	1 994
Prahova	1 684
Constanţa	1 562
Máramaros	1 441
Krassó-Szörény	1 211
Argeş	823
Bakó	790
Botoşani	135
Brăila	341
Buzău	311
Dîmboviţa	462
Galaţi	558
Gorj	592
Ialomiţa	315
Iaşi	749
Ilfov	592
Mehedinţi	190
Neamţ	566
Olt	307
Szatmár	856
Szilágy	541
Suceava	380
Teleorman	189
Tulcea	258
Vaslui	120
Vîlcea	825
Vrancea	215

Forrás: Recensămîntul populaţiei şi al locuinţei din 5 ianuarie 1977. Vol. I., D.C.S. Buc., 1980. 720-724. old.

7.m Kovászna megyében laknak, de más megyében születtek	
Hargita	7 239
Brassó	5 579
Maros	2 230
Bakó	1 710
Teleorman	1 590
Suceava	1 119
Vîlcea	902
Kolozs	845
Buzău	837
Iaşi	547
Vrancea	513
Szeben	442
Bihar	381
Prahova	372
Fehér	326
Bukarest	323
Neamţ	322
Hunyad	319
Temes	306
Ilfov	302
Szatmár	299
Beszterce-Naszód	293
Szilágy	273
Botoşani	252
Máramaros	221
Galaţi	221
Vaslui	216
Arad	214
Brăila	120
Olt	114
Argeş	110
Dîmboviţa	105
Ialomiţa	97
Dolj	70
Constanţa	66
Gorj	64
Tulcea	63
Krassó-Szörény	62
Mehedinţi	38

Forrás: Recensămîntul populaţiei şi al locuinţei din 5 ianuarie 1977. Vol. I., D.C.S. Buc., 1980. 698-70., 722-725 old.

7.n Hargita megyében laknak, de más megyében születtek.	
Maros	10 785
Bakó	4 543
Kovászna	4 368
Neamţ	3 055
Brassó	2 501
Kolozs	1 587
Hunyad	989
Beszterce-Naszód	942
Iaşi	900
Szeben	712
Vrancea	685
Vaslui	647
Bihar	628
Fehér	619
Máramaros	481
Szilágy	467
Szatmár	430
Bukarest	451
Ilfov	420
Galaţi	394
Botoşani	389
Suceava	348
Temes	317
Arad	296
Prahova	277
Buzău	255
Brăila	170
Argeş	156
Constanţa	140
Dolj	122
Krassó-Szörény	112
Dîmboviţa	107
Gorj	90
Vîlcea	89
Olt	87
Ialomiţa	80
Mehedinţi	77
Teleorman	70
Tulcea	53

Forrás: Recensămîntul populaţiei şi al locuinţei din 5 ianuarie 1977. Vol. I., D.C.S. Buc., 1980. 698-70., 722-725 old.

8. AZ ERDÉLYIEK MIGRÁCIÓJA MUNTÉNIÁBA, OLTÉNIÁBA ÉS DOBRUDZSÁBA, AZ 1977-ES NÉPSZÁMLÁLÁS ADATAI ALAPJÁN

A kibocsátó megye	A megyében születettek száma	A megyeközi vándorlásban résztvevők		Ebből Munténiába, Olténiába és Dobrudzsába települtek	
		száma	aránya	száma	aránya
Brassó*	404 618	66 085	16,33	31 132	46,11
Szeben*	434 894	66 738	15,35	22 789	34,15
Krassó-Szörény*	338 499	43 745	12,92	12 825	29,32
Hunyad	399 256	71 647	17,95	18 255	25,45
Kolozs	684 604	104 947	15,33	25 363	24,17
Temes	516 205	69 029	13,37	16 233	23,52
Arad	464 281	56 515	12,17	11 008	19,12
Maros	642 951	119 923	18,65	20 728	17,28
Bihar	651 370	85 895	13,19	14 288	16,63
Beszterce-Naszód	326 229	62 880	19,27	10 095	16,05
Fehér*	482 747	125 397	25,98	18 686	14,90
Máramaros*	489 070	60 072	12,28	9 499	15,81
Kovászna	216 716	44 272	20,43	6 254	14,13
Hargita	360 458	74 602	20,70	8 933	11,97
Szatmár	420 748	66 033	15,69	7 239	10,96
Szilágy	343 329	98 300	28,63	10 007	10,18
Összesen	7 550 229	532 908	7,06	433 449	12,18

* jelzett megyék Erdély határán vannak.
Forrás: Recensământul populaţiei şi al locuinţelor. 5.1.1977. Vol. I. Populaţia - Structura demografică. Direcţia centrală de Statistică 1980. Bucureşti, 696-707, 720-731. old.

9. A MUNTÉNIAI, MOLDOVAI ÉS DOBRUDZSAI MEGYÉKBE SZÉTSZÓRÓDOTT, ILLETVE SZÉTSZÓRT MAGYAROK 1977-BEN

Megyék	Magyarok	Erdélyből kivándoroltak száma	Ebből a magyarok aránya[1]
Bukarest	8 453	130 228	6,49
Bacău	3 813	8 343	45,70
Constanţa	1 039	15 198	6,84
Prahova	893	16 296	5,48
Iaşi	623	8 855	7,04
Gorj	547	7 895	6,93
Suceava	459	7 617	6,03
Neamţ	445	4 999	8,90
Argeş	408	9 644	4,23
Vîlcea	384	8 252	4,65
Mehedinţi	376	7 103	5,29
Galaţi	357	8 605	4,15
Dîmboviţa	233	6 113	3,81
Brăila	148	4 095	3,61
Buzău	146	4 866	3,00
Ilfov	170	6 125	2,78

Megyék	Magyarok	Erdélyből kivándoroltak száma	Ebből a magyarok aránya[1]
Olt	136	5 582	2,44
Ialomiţa	107	3 602	2,97
Tulcea	105	2 438	4,31
Botoşani	69	2 801	2,46
Dolj	224	11 043	2,03
Teleorman	53	3 123	1,70
Vrancea	48	2 901	1,65
Vaslui	25	2 321	1,08
Összesen	19 261	288 045	6,69

[1] Amennyiben a helyi magyar lakosság aránya egyenlő zéróval.
Forrás: Recensământul populaţiei şi al locuinţelor. 5.1.1977. Vol. I. Populaţia - Structura demografică. Direcţia centrală de Statistică 1980. Bucureşti, 614-615 old.

10. Az erdélyiek migrációja Moldvába, az 1977-es népszámlálás adatai alapján

A kibocsátó megye	A megyében születettek száma	A megyeközi vándorlásban résztvevők		Ebből Moldvába vándoroltak	
		száma	aránya	száma	aránya
Brassó*	404 618	66 085	16,33	5 158	7,81
Hunyad	399 256	71 647	17,95	4 510	6,29
Beszterce-Naszód*	326 229	62 880	19,27	3 255	5,18
Máramaros	489 070	60 072	12,28	3 034	5,05
Krassó-Szörény	338 499	43 745	12,92	2 103	4,81
Hargita*	360 458	74 602	20,70	3 520	4,72
Temes	516 205	69 029	13,37	3 205	4,64
Kovászna*	216 716	44 272	20,43	2 072	4,68
Szeben	434 894	66 738	15,35	2 831	4,24
Bihar	651 370	85 895	13,19	2 215	2,58
Kolozs	684 604	104 947	15,33	3 892	3,71
Arad	464 281	56 515	12,17	1 787	3,16
Maros	642 951	119 923	18,65	3 513	2,93
Szatmár	420 748	66 033	15,69	1 465	2,22
Fehér	482 747	125 397	25,98	2 495	1,99
Szilágy	343 329	98 300	28,63	1 487	1,51
Összesen	7 175 975	1 216 080	16,95	46 542	3,83

* jelzett megyék határosak Moldvával.
Forrás: Recensământul populaţiei şi al locuinţelor. 5.1.1977. Vol. I. Populaţia - Structura demografică. Direcţia centrală de Statistică 1980. Bucureşti, 696-707, 720-731. old.

11. A MOLDVÁBA MIGRÁLT MUNTÉNIAIAK, OLTÉNIAIAK ÉS DOBRUDZSAIAK AZ 1977-ES NÉPSZÁMLÁLÁS ADATAI ALAPJÁN

A kibocsátó megye	A megyében születettek száma	A megyeközi vándorlásban résztvevők		Ebből Moldvába vándoroltak	
		száma	aránya	száma	aránya
Brăila	387.548	76.775	19,81	15.315	19,95
Tulcea	289.213	71.346	24,67	11.178	15,67
Bukarest	837.946	46.322	5,53	5.662	12,22
Buzău	621.565	156.975	25,25	17.498	11,15
Constanţa	452.097	59.374	13,13	6.519	10,98
Prahova	806.799	100.901	12,51	7.061	7,00
Argeş	656.671	108.120	16,46	3.894	3,60
Dolj	769.098	102.431	13,32	3.596	3,51
Ialomiţa	456.410	137.924	30,22	4.455	3,23
Dîmboviţa	533.001	90.781	17,03	2.754	3,03
Ilfov	979.013	273.034	27,89	7.670	2,81
Vîlcea	474.998	101.071	21,28	2.644	2,62
Mehedinţi	377.138	83.570	22,16	2.013	2,41
Olt	603.197	129.966	21,55	3.119	2,40
Teleorman	628.561	198.588	31,59	3.178	1,60
Gorj	387.966	77.507	19,98	1.744	2,25
Összesen	9.261.221	1.814.685	19,59	98.300	5,42

Forrás: Recensămîntul populaţiei şi al locuinţelor. 5.I.1977. Vol. I. Populaţia - Structura demografică. Direcţia Centrală de Statistică 1980., Bucureşti. 696-707, 720-731. old.

11. A MUNTÉNIÁBA, OLTÉNIÁBA ÉS DOBRUDZSÁBA MIGRÁLT MOLDVAIAK, AZ 1977-ES NÉPSZÁMLÁLÁS ADATAI ALAPJÁN

A kibocsátó megye	A megyében születettek száma	A megyeközi vándorlásban résztvevők		Ebből Moldvába vándoroltak	
		száma	aránya	száma	aránya
Galaţi	566.013	89.956	15,89	51.424	57,17
Vrancea	432.048	99.437	23,02	50.684	50,97
Iaşi	732.316	122.152	16,68	53.587	43,87
Suceava	689.873	117.139	16,98	45.835	39,13
Bákó	714.215	123.633	17,31	47.633	38,53
Vaslui	570.882	164.993	28,90	62.662	37,98
Neamţ	573.622	96.423	16,81	33.710	34,96
Botoşani	588.969	163.593	27,78	23.088	14,11
Összesen	4.867.938	977.326	20,08	368.623	37,72

Forrás: Recensămîntul populaţiei şi al locuinţelor. 5.I.1977. Vol. I. Populaţia - Structura demografică. Direcţia Centrală de Statistică 1980., Bucureşti. 696-707, 720-731. old.

12. AZ ÉLVESZÜLETETT GYERMEKEK SZÁMA 1000 NŐRE, 1977-BEN

A megye	Az élveszületettek száma	A történelmi tartomány
Vaslui	2 927,7	Moldva
Ialomiţa	2 698,2	Munténia
Botoşani	2 661,7	Moldva
Vrancea	2 519,6	Moldva
Bakó	2 485,3	Moldva
Neamţ	2 470,2	Moldva
Buzău	2 438,6	Munténia
Tulcea	2 435,9	Dobrudzsa
Iaşi	2 389,5	Moldva
Beszterce-Naszód	2 361,2	Erdély
Galaţi	2 328,6	Moldva
Suceava	2 311,4	Moldva
Szilágy	2 311,1	Erdély
Vîlcea	2 291,6	Olténia
Olt	2 285,8	Olténia
Szatmár	2 253,5	Erdély
Ilfov	2 219,9	Munténia
Hargita	2 193,2	Erdély
Máramaros	2 167,1	Erdély
Fehér	2 160,0	Erdély
Maros	2 142,2	Erdély
Brăila	2 137,7	Munténia
Dîmboviţa	2 135,8	Munténia
Gorj	2 113,2	Olténia
Teleorman	2 109,5	Munténia
Argeş	2 107,0	Munténia
Kovászna	2 084,5	Erdély
Prahova	2 051,1	Munténia
Constanţa	1 997,8	Dobrudzsa
Mehedinţi	1 958,2	Olténia
Dolj	1 922,9	Olténia
Bihar	1 913,3	Erdély
Kolozs	1 879,9	Erdély
Szeben	1 869,0	Erdély
Hunyad	1 653,6	Erdély
Krassó-Szörény	1 649,0	Erdély
Brassó	1 602,0	Erdély
Arad	1 587,3	Erdély
Temes	1 482,4	Erdély
Bukarest	1 182,5	Munténia

Forrás: Recensământul populaţiei şi al locuinţelor. 5.1.1977. Vol. I. Populaţia - Structura demografică. Direcţia centrală de Statistică 1980. Bucureşti, 484-561 old.

13. ERDÉLY NÉHÁNY NAGYVÁROSÁNAK ETNIKAI MEGOSZLÁSA (1910-1977)

	A lakosság	Ebből magyar	
	száma	szám	%
Arad			
1910	63 166	46 085	72,96
1956	106 460	31 850	29,92
1966	126 000	31 000	24,60
1977	171 110	34 300	20,05
Brassó			
1910	41 056	17 831	43,43
1956	123 834	22 742	18,36
1966	163 345	27 800	17,02
1977	257 150	34 000	13,22
Kolozsvár			
1910	60 808	50 704	83,38
1956	154 223	74 155	48,08
1966	185 663	76 000	40,93
1977	262 421	85 500	32,58
Marosvásárhely			
1910	25 527	22 790	89,28
1956	65 194	48 077	73,74
1966	86 464	60 200	69,62
1977	130 051	81 800	62,90
Nagybánya			
1910	12 877	9 992	77,60
1956	35 920	15 322	42,66
1966	64 535	20 600	31,92
1977	100 992	25 300	22,05
Nagyvárad			
1910	64 169	58 421	91,04
1956	98 450	58 424	59,34
1966	122 534	63 000	51,41
1977	171 258	75 700	44,20
Szatmárnémeti			
1910	34 892	33 094	94,85
1956	52 096	31 204	59,90
1966	69 763	34 500	49,45
1977	103 612	47 600	45,94
Temesvár			
1910	72 555	28 552	39,35
1956	142 257	29 968	21,07
1966	174 243	31 000	17,79
1977	268 785	36 200	13,47
Összesen			
1910	398 577	290 309	72,84
1956	844 128	353 819	41,92
1966	1 079 011	404 300	37,47
1977	1 595 430	502 100	31,47

Forrás: 1910., 1920., 1956. és 1977. évi népszámlálás

14. AZ 1910. ÉVI VÁROSI RANGÚ ERDÉLYI TELEPÜLÉSEK ROMÁN, MAGYAR ÉS NÉMET NEMZETISÉGŰ LAKOSSÁGA 1910-BEN

Városok	A város összlakossága	A város nemzetiségi összetétele					
		román	%	magyar	%	német	%
Szászsebes	8 504	4 980	58,56	875	10,29	2 345	27,58
Abrudbánya	2 938	1 697	57,76	1 176	40,03	34	1,16
Szászváros	7 672	3 821	49,80	2 145	27,96	1 294	16,87
Hátszeg	3 124	1 514	48,46	1 438	46,03	136	4,35
Gyulafehérvár	11 617	5 170	44,50	5 226	44,99	719	6,19
Vajdahunyad	4 520	1 789	39,58	2 457	54,36	187	4,14
Beszterce	13 236	4 439	33,54	2 824	21,34	5 835	44,08
Fogaras	6 579	2 174	33,04	3 357	51,03	1 003	15,25
Medgyes	8 626	2 729	31,64	1 715	19,88	3 866	44,82
Brassó	41 056	11 786	28,71	17 831	43,43	10 970	26,72
Déva	8 654	2 417	27,93	5 827	67,33	276	3,19
Segesvár	11 584	3 217	27,77	2 687	23,20	5 486	47,36
Szamosújvár	6 857	1 881	27,43	4 630	67,52	190	2,77
Nagyszeben	33 489	8 824	26,35	7 252	21,65	16 832	50,26
Dés	11 452	2 911	25,42	7 991	69,78	445	3,89
Torda	13 455	3 389	25,19	9 674	71,90	100	0,74
Dicsőszentmárton	4 417	957	21,67	3 210	72,67	118	2,67
Erzsébetváros	4 408	940	21,32	2 613	59,28	496	11,25
Szászrégen	7 310	1 311	17,93	2 947	40,31	2 994	40,96
Kolozs	4 138	1 803	43,69	2 271	54,88	-	-
Kolozsvár	60 808	7 562	12,44	50 704	83,38	1 676	2,76
Sepsiszentgyörgy	8 665	108	1,25	8 361	96,49	158	1,82
Marosvásárhely	25 517	1 717	6,73	22 790	89,31	606	2,37
Csíkszereda	3 701	46	1,24	3 591	97,03	45	1,22
Székelyudvarhely	10 244	122	1,19	9 888	96,52	212	2,07
Gyergyószentmiklós	8 905	100	1,12	8 549	96,00	115	1,29
Kézdivásárhely	6 079	50	0,82	5 970	98,21	37	0,61
Vízakna	4 048	2 649	65,44	1 232	30,43	62	1,53
Lugos	19 818	6 227	31,42	6 875	34,69	6 151	31,04
Nagybánya	12 877	2 677	20,79	9 992	77,60	175	1,36
Felsőbánya	4 422	230	5,20	4 149	93,83	19	0,43
Máramarossziget	21 370	2 001	9,36	17 542	82,09	1 257	5,88
Zilah	8 062	529	6,56	7 477	92,74	-	-
Szilágysomlyó	6 885	759	11,02	6 030	87,58	20	0,29
Nagykároly	16 078	216	1,34	15 772	98,10	63	0,39
Szatmárnémeti	34 896	986	2,83	33 094	94,84	629	1,80
Nagyvárad	64 169	3 604	5,62	58 421	91,04	1 416	2,21
Nagyszalonta	15 943	650	4,08	15 206	95,38	41	0,26
Karánsebes	7 999	3 916	48,96	1 413	17,66	2 419	30,24
Nagyenyed	8 663	1 940	22,39	6 497	75,00	163	1,88
Arad	63 166	10 279	16,27	46 085	72,96	4 365	6,91
Temesvár	72 555	7 566	10,43	28 552	39,35	35 639	49,12

Forrás: Az 1910-es népszámlálás és Recensământul populaţiei şi al locuinţelor din 5 ianuarie. Vol. I., D.C.S. Buc., 1980., 9-12 old.

14.a. AZ 1910 UTÁN VÁROSI RANGOT NYERT TELEPÜLÉSEK ROMÁN, MAGYAR, NÉMET NEMZETISÉGŰ LAKOSSÁGA 1910-BEN

Városok	Összlakosság 1910-ben	Ebből					
		román	%	magyar	%	német	%
Szentágota	3 858	949	24,60	160	4,15	2 476	64,18
Élesd	2 337	112	4,79	2 175	93,07	36	1,54
Stájerlak-Anina	12 336	1 280	10,38	705	5,71	8 837	71,64
Barót	2 531	2	0,08	2 501	98,81	22	0,87
Herkulesfürdő	517	168	32,50	200	38,68	116	22,44
Tusnádfürdő	2 285	-	-	2 281	99,82	-	-
Balánbánya	402	5	1,24	385	95,77	8	1,99
Bethlen	3 070	1 205	39,25	1 791	58,34	65	2,12
Belényes	4 223	1 974	46,74	2 134	50,53	-	-
Balázsfalva	2 204	1 560	70,78	500	22,69	135	6,13
Boksabánya	3 369	1 971	58,50	485	14,40	783	23,24
Borszék	1 862	126	6,77	1 702	91,41	23	1,24
Borsabánya	9 342	6 493	69,50	378	4,05	2 321	24,84
Brád	4 272	3 108	72,75	922	21,58	80	1,87
Buziás	2 923	900	30,79	912	31,20	1 043	35,68
Kapnikbánya	3 517	1 604	45,61	1 864	53,00	49	1,39
Bakabánya	-	-	-	-	-	-	-
Szilágycseh	3 446	202	5,86	3 221	93,47	-	-
Köröskisjenő	2 821	1 355	48,03	1 376	48,78	49	1,74
Nagydisznód	3 064	673	21,96	152	4,96	2 204	71,93
Topánfalva	2 967	2 692	90,73	219	7,38	30	1,01
Aranyosgyéres	1 815	708	39,01	968	53,33	86	4,74
Feketehalom	4 542	1 570	34,57	217	4,78	2 742	60,37
Kiskapus	956	142	14,85	708	74,06	29	3,03
Kovászna	5 451	1 105	20,27	4 154	76,21	48	0,88
Székelykeresztúr	3 886	25	0,64	3 766	96,91	71	1,83
Kudzsir	4 866	3 602	74,02	943	19,38	253	5,20
Kürtös	8 298	5 928	71,44	2 166	26,10	180	2,17
Delta	4 202	337	8,02	900	21,42	2 802	66,68
Petru Groza	1 601	1 379	86,13	203	12,68	-	-
Bánffyhunyad	5 194	454	8,74	4 699	90,47	28	0,54
Borosjenő	6 599	4 084	61,89	2 339	35,44	101	1,53
Bodzaforduló	5 366	4 944	92,14	350	6,52	-	-
Zsibó	3 047	532	17,46	2 481	81,42	-	-
Zsombolya	10 893	105	0,96	2 266	20,80	8 088	74,25
Lippa	7 864	3 335	42,41	1 954	24,85	2 404	30,57
Ludas	4 632	1 385	29,90	3 116	67,27	61	1,32
Lupény	8 034	2 145	26,70	3 630	45,18	712	8,86
Margitta	5 676	264	4,65	5 329	93,89	-	-
Nagylak[7]	14 043	4 330	30,83	1 439	10,25	-	-
Naszód	3 501	2 504	71,52	778	22,22	208	5,94
Újmoldova	3 437	2 934	85,37	91	2,65	295	8,58
Avasújváros	2 062	118	5,72	1 942	94,18	-	-
Nucet	-	-	-	-	-	-	-
Marosújvár	4 976	1 845	37,08	2 862	57,52	78	1,57

[7] + 7 651 szlovák (54,48%)

Városok	Összlakosság 1910-ben	Ebből					
		román	%	magyar	%	német	%
Orsova	5 795	1 360	23,47	1 870	32,27	2 015	34,77
Oravica	6 915	3 015	43,60	882	12,75	2 669	38,60
Oţelul Roşu	-	-	-	-	-	-	-
Petrilla	9 271	4 381	47,25	3 261	35,17	921	9,93
Pankota	5 607	2 095	37,36	3 368	60,07	894	15,94
Predeal	-	-	-	-	-	-	-
Resicabánya	17 384	3 796	21,84	2 713	15,61	9 435	54,27
Rozsnyó	4 887	2 757	56,41	246	5,03	1 806	36,96
Kőhalom	2 945	975	33,11	425	14,43	1 230	41,77
Szecseleváros	11 818	2 258	19,11	6 715	56,82	107	0,91
Borossebes	2 596	1 221	47,03	1 296	49,92	46	1,77
Piski	3 755	645	17,18	2 934	78,14	136	3,62
Oláhszentgyörgy	3 462	3 295	95,18	37	1,07	127	3,67
Nagyszentmiklós	10 617	3 938	37,09	2 121	19,98	3 227	30,39
Szováta	2 826	11	0,39	2 763	97,77	-	-
Tasnád	5 030	230	4,57	4 763	94,69	26	0,52
Magyarlápos	2 671	403	15,09	2 120	79,37	129	4,83
Maroshévíz	7 388	4 194	56,77	2 417	32,72	651	8,81
Urikány	1 446	1 391	96,20	10	0,69	16	1,11
Vaskó	1 270	848	66,77	415	32,68	6	0,47
Viktóriaváros	-	-	-	-	-	-	-
Felsővisó	9 249	2 559	27,67	1 089	11,77	5 268	56,96
Szentkeresztbánya	-	-		-	-	-	-
Vulkán	7 184	3 055	42,53	3 461	48,18	430	5,99
Petrozsény	12 193	3 250	26,65	7 748	63,54	831	6,82
Zalatna	4 317	2 892	66,99	1 129	26,15	67	1,55
Zernyest	-	-	-	-	-	-	-

Forrás: Recensământul populaţiei şi al locuinţelor din 5 ianuarie. 1977. Vol. I. D.C.S. Buc., 1980. 7-12 old.

14. B. A NEMZETISÉGEK KÖLCSÖNÖS NYELVTUDÁSA AZ 1910-ES NÉPSZÁMLÁLÁS ADATAI SZERINT

Magyar németül tud	1 254 411	12,6%
Magyar szlovákul tud	547 136	5,5%
Magyar románul tud	400 096	4,4%
Német magyarul tud	756 971	39,8%
Német románul tud	248 710	13,1%
Román magyarul tud	378 822	12,7%
Román németül tud	60 479	2,1%

CSAK ANYANYELVÉN BESZÉL ERDÉLYBEN, 1910-BEN

Magyar	73,4%
Német	31,5%
Román	87,6%
Szlovák	22,6%
Horvát	32,9%
Rutén	42,1%
Szerb	75,2% (az egész országban)

ÍRNI-OLVASNI TUDÓK ARÁNYA A NEMZETISÉGEK SZERINT, 1910-BEN

Nemzetiség	Férfi	Nő	Összesen
Magyar	83,0	75,7	79,3
Német	86,1	78,9	82,4
Szlovák	75,7	64,5	69,7
Román	41,4	24,7	33,1
Horvát	78,2	69,4	73,9
Szerb	66,8	52,4	59,8
Rutén	31,9	23,1	27,3
Összesen	73,4	64,1	68,7

Vármegyék	Összlakosság	magyar	%	román	%	német	%
Udvarhely	124 173	118 548	95,5	2 840	2,3	2 222	1,8
Csík	145 720	125 888	86,4	18 032	12,4	1 080	0,7
Háromszék	148 080	123 518	83,4	22 963	15,5	617	0,4
Maros-Torda	219 589	134 166	61,1	71 909	32,8	8 312	3,8
Szatmár	288 190	160 258	55,6	119 570	41,5	6 463	2,2
Ugocsa	23 415	12 342	52,7	9 688	41,4	799	3,4
Bihar	490 941	219 751	44,8	256 052	52,2	3 458	0,7
Kolozs	286 687	111 439	38,9	161 279	56,3	8 396	2,9
Szilágy	230 140	87 312	37,9	136 087	59,1	816	0,4
Brassó	101 199	35 372	35,0	35 091	34,7	29 542	29,2
Kisküküllő	116 091	34 902	30,1	55 085	47,5	20 272	17,5
Arad	395 365	116 188	29,4	238 110	60,2	31 776	8,0
Torda-Aranyos	174 375	44 630	25,6	125 668	72,1	576	0,3
Csanád	23 755	5 229	22,0	9 525	40,1	219	0,9
Szolnok-Doboka	251 936	52 181	20,7	189 443	75,2	6 902	2,7
Máramaros	126 354	26 937	21,3	70 210	55,6	22 928	18,2
Alsó-Fehér	221 618	39 107	17,7	171 483	77,4	7 269	3,3
Temes	364 094	67 113	18,4	143 052	39,3	130 646	35,9
Hunyad	430 135	52 720	12,3	271 675	63,2	8 101	1,9
Torontál	159 603	20 837	13,1	37 355	23,4	72 570	45,5
Beszterce-Naszód	127 843	10 737	8,4	87 564	68,5	25 609	20,0
Krassó-Szörény	466 147	33 787	7,3	336 082	72,1	55 883	12,0
Fogaras	95 174	6 466	6,8	84 436	88,7	3 226	3,4
Szeben	176 921	10 159	5,7	113 672	64,3	49 757	28,1
Összesen	5 246 371	1 668 241	31,8	2 827 753	53,9	559 645	10,7

Forrás: Raffay Ernő: A vajdaságoktól a birodalomig. JATE kiadó, Szeged 1989, 114 old.

15. A. A VÁROSOK SZÁMA ÉS ÖSSZLAKOSSÁGA 1910-BEN ÉS 1977-BEN

Megyék	Városok száma 1910-ben	Összlakosság 1910-ben	Városok száma 1977-ben	Összlakosság 1977-ben
Fehér	4	31 721	9	182 000
Arad	1	63 166	8	259 492
Bihar	2	79 683	8	252 564
Beszterce-Naszód	1	13 236	4	68 149
Brassó	2	47 635	9	407 392
Krassó-Szörény	1	7 999		192 020
Kolozs	5	96 710	6	417 518
Kovászna	2	14 744	5	92 890
Hargita	3	22 850	10	130 976
Hunyad	4	23 970	12	369 092
Máramaros	3	38 669	7	240 600
Maros	4	48 157	6	273 762
Szatmár	2	50 970	4	154 978
Szilágy	2	14 947	4	63 641
Szeben	4	50 571	7	292 489
Temes	2	92 373	6	370 141
Összesen	42 100%	697 401 100%	113 269%	3 767 704 540%

1977-ben elővárosokkal együtt
Forrás: Recensământul populaţiei şi al locuinţelor din 5 ianuarie. 1977. Vol. I., D.C.S. Buc., 1980. 9-13 old.

16. A VÁROSOKBA VALÓ BETELEPÜLÉS FŐBB PERIÓDUSAI ÉS DINAMIKÁJA

Megyék	**A betelepülések periódusai**										
	1920 előtt	1920-1929	1930-1939	1940-1949	1950-1959	1960-1964	1965-1969	1970-1974	1975-1977	Nem válaszolt	Bevándorlók
Fehér	1,22	3,00	4,78	9,94	20,00	12,22	13,01	18,78	12,77	4,28	148 972
Arad	1,98	5,02	7,05	9,78	18,51	11,40	13,18	17,69	11,98	3,41	107 447
Argeş	1,44	3,91	6,67	10,52	18,90	10,73	12,45	18,62	12,92	3,84	146 352
Bacău	0,96	2,03	3,25	6,52	14,34	10,48	12,96	24,22	19,75	5,49	173 222
Bihar	1,33	3,22	5,12	9,57	17,26	11,40	14,50	19,66	13,80	4,14	148 032
Beszterce-Naszód	0,94	2,02	3,21	6,20	13,69	10,32	11,85	21,51	19,07	11,19	74 448
Botoşani	0,78	1,59	2,55	7,45	14,78	10,67	14,16	25,36	18,89	3,77	167 634
Brassó	2,44	4,38	5,85	10,87	17,59	10,47	12,64	19,04	13,30	3,42	96 890
Brăila	1,61	3,30	6,30	10,33	18,14	10,82	12,56	18,24	13,10	5,60	117 721
Buzău	1,15	2,87	4,93	9,02	18,18	11,15	13,49	20,88	14,26	4,07	169 870
Krassó-Szörény	1,81	2,96	4,68	7,43	15,17	11,63	12,95	18,23	12,05	13,09	80 045
Kolozs	1,35	3,07	4,57	11,42	18,28	10,82	13,77	19,23	13,96	3,53	191 771
Constanţa	1,19	2,48	4,13	8,98	17,96	10,94	17,52	19,41	12,04	5,32	151 529
Kovászna	1,66	3,70	4,98	11,88	18,67	10,15	11,84	19,28	14,05	3,79	57 112
Dîmboviţa	1,30	2,94	5,57	9,63	17,34	10,56	11,91	19,26	15,43	6,06	111 684

Megyék	A betelepülések periódusai										
	1920 előtt	1920-1929	1930-1939	1940-1949	1950-1959	1960-1964	1965-1969	1970-1974	1975-1977	Nem válaszolt	Bevándorlók
Dolj	1,19	3,08	4,91	7,79	17,27	12,43	14,45	19,82	14,65	4,41	177 143
Galaţi	1,50	2,86	4,67	9,61	16,12	9,58	11,22	17,26	13,42	13,76	134 901
Gorj	0,99	3,31	5,17	8,69	17,07	11,74	14,11	20,99	15,34	2,59	97 192
Hargita	1,23	3,16	4,49	10,20	19,70	11,21	12,86	19,50	14,23	3,42	93 173
Hunyad	1,31	2,98	4,74	8,12	15,16	9,86	13,22	21,33	15,57	7,71	98 575
Ialomiţa	1,50	3,81	5,91	9,37	17,69	9,80	13,22	21,70	12,04	4,96	155 688
Iaşi	1,10	1,96	3,32	8,69	14,63	9,89	13,33	24,70	17,59	4,79	177 469
Ilfov	1,96	4,28	6,34	10,75	19,28	10,74	13,66	19,04	10,10	3,55	254 467
Máramaros	0,98	2,47	4,11	7,41	15,26	10,50	13,05	22,08	20,47	3,67	80 813
Mehedinţi	1,20	3,52	5,23	8,31	17,36	11,86	13,89	20,87	13,39	4,34	112 561
Maros	1,37	3,03	4,50	9,72	18,19	10,58	13,16	20,40	15,12	3,93	181 407
Neamţ	0,87	1,87	3,20	6,78	15,48	9,81	12,37	24,37	21,07	4,18	125 297
Olt	1,06	2,85	4,87	7,75	16,99	10,87	13,28	21,79	17,56	3,02	140 213
Prahova	1,88	3,57	5,83	10,19	18,13	10,46	12,31	18,93	14,29	4,43	184 120
Szatmár	0,97	2,49	4,29	7,76	17,90	13,30	14,60	20,91	14,94	2,84	105 041
Szilágy	0,71	2,21	3,60	6,32	15,11	11,43	14,46	24,28	18,04	3,84	96 162
Szeben	1,58	3,85	5,65	11,06	20,94	11,70	13,08	17,57	11,59	2,98	117 286
Suceva	1,05	2,08	3,98	9,13	16,60	10,90	12,00	21,83	18,14	4,25	149 273
Teleorman	1,09	2,67	5,05	7,40	15,71	10,54	14,54	23.98	15,28	3,74	153 269
Temes	2,07	4,09	5,35	8,10	17,43	10,89	14,45	18,94	11,92	7,06	129 544
Tulcea	1,37	2,79	4,45	8,01	17,22	10,75	14,10	20,94	15,43	4,89	88 537
Vaslui	0,98	1,83	2,96	6,42	14,07	10,25	13,46	23,67	16,03	10,33	176 288
Vîlcea	0,93	2,80	4,52	7,32	15,55	10,49	12,77	21,71	19,15	4,76	114 424
Vrancea	1,09	2,27	4,02	7,67	16,02	10,58	12,74	23,13	17,44	5,04	111 200
Bukarest	1,72	2,53	4,61	12,95	19,21	9,66	11,44	18,35	13,49	6,04	34 436
Összesen	1,45	3,15	4,96	9,60	17,13	10,73	13,18	20,27	14,55	4,98	5 231 208

16.a. A VÁROSOKBA IRÁNYULÓ MIGRÁCIÓ

Megyék	Saját megye		Más megye		Nem válaszolt
	városa(i)ból	falvaiból	városa(i)ból	falvaiból	
Fehér	8,80	49,74	12,28	27,68	1,50
Arad	6,41	42,70	12,10	34,11	4,68
Argeş	6,44	44,41	13,71	33,28	2,16
Bacău	7,80	46,26	12,59	31,17	2,18
Bihar	7,53	55,89	11,26	20,32	4,10
Beszterce-Naszód	5,61	61,33	11,43	19,83	1,80
Botoşani	7,72	67,32	8,18	12,65	4,13
Brassó	3,54	13,41	17,53	63,04	2,48
Brăila	2,62	49,40	11,35	32,57	4,06
Buzău	1,87	60,51	11,63	23,66	2,33
Krassó-Szörény	8,27	29,89	11,77	47,84	2,23
Kolozs	7,39	41,78	16,02	32,75	2,06
Constanţa	5,99	35,17	13,16	39,15	6,53

Megyék	Saját megye		Más megye		Nem válaszolt
	városa(i)ból	falvaiból	városa(i)ból	falvaiból	
Kovászna	9,89	46,50	16,14	26,21	1,26
Dîmboviţa	8,03	44,07	14,85	31,10	1,95
Dolj	5,62	51,84	12,29	27,50	2,75
Galaţi	4,30	34,50	15,66	41,78	3,76
Gorj	5,14	54,18	12,66	27,80	0,22
Hargita	10,15	45,60	13,53	29,28	1,44
Hunyad	8,15	15,15	13,14	61,47	2,09
Ialomiţa	6,41	57,49	9,30	26,65	0,15
Iaşi	4,63	41,11	15,67	34,61	3,98
Ilfov	3,78	49,57	10,59	31,44	4,62
Máramaros	9,99	35,49	14,52	37,54	2,46
Mehedinţi	5,36	62,51	9,92	20,98	1,23
Maros	7,22	52,24	14,70	23,79	2,05
Neamţ	5,83	50,95	12,39	28,58	2,25
Olt	5,04	52,13	12,87	28,30	1,66
Prahova	10,90	39,67	13,81	33,28	2,34
Szatmár	5,92	64,50	9,55	16,66	3,37
Szilágy	6,97	59,04	12,11	20,63	1,25
Szeben	6,62	34,46	14,03	42,12	2,77
Suceava	8,35	51,70	9,60	22,54	7,81
Teleorman	9,31	60,49	10,15	18,53	1,52
Temes	6,09	29,32	16,45	42,55	5,59
Tulcea	4,98	57,68	11,62	21,10	4,62
Vaslui	5,97	60,03	8,48	23,31	2,21
Vîlcea	8,25	49,98	12,84	26,58	2,35
Vrancea	6,41	47,48	12,39	30,92	2,80
Bukarest	0,13	-	24,12	70,74	5,01
Összesen	5,34	33,69	15,49	41,95	3,53

Forrás: Recensământul populaţiei şi al locuinţelor din 5 ianuarie. 1977. Vol. I. Populaţia – Structura demografică. Direcţia Centrală de Statistică 1980.

16.b. ERDÉLY NÉHÁNY VÁROSÁNAK LAKOSSÁGA 1910-1977 KÖZÖTT

Városok	1910	1930	1948	1956	1966	1977	1910 = 100.00
Gyulafehérvár	11 616	12 282	14 420	14 776	22 215	41 199	3,55
Nagyenyed	8 663	9 478	9 535	11 886	16 536	24 640	2,84
Szászsebes	8 504	9 137	10 080	11 628	13 715	25 926	3,05
Abrudbánya	2 938	2 468	2 656	4 411	5 150	5 315	1,81
Arad	63 166	77 181	87 291	106 460	126 000	171 193	2,71
Nagyvárad	64 169	82 687	82 282	98 950	122 534	170 531	2,66
Nagyszalonta	15 514	15 297	14 447	16 276	17 754	19 746	1,27
Beszterce	13 236	14 128	15 801	20 292	25 519	44 349	3,35
Brassó	41 056	59 232	82 984	123 834	163 345	256 475	6,25
Fogaras	6 579	7 641	9 296	17 256	22 934	33 824	5,13
Lugos	19 818	23 593	26 707	30 252	35 364	44 537	2,25
Csíkszereda	3 701	4 807	6 143	11 996	15 329	30 936	8,36
Gyergyószentmiklós	8 905	10 355	10 031	11 969	13 828	17 748	1,99
Kolozsvár	60 808	100 944	117 915	154 723	185 663	262 858	4,32
Déva	8 654	10 509	12 959	16 879	26 969	60 334	6,97
Vajdahunyad	4 520	4 600	7 018	36 498	68 207	79 719	17,64
Szászváros	7 672	7 337	8 817	10 488	12 822	17 845	2,33
Hátszeg	3 124	3 383	3 210	3 853	5 631	8 423	2,70
Máramarossziget	21 370	27 270	18 329	22 361	29 771	38 146	1,79
Nagybánya	12 877	13 904	20 959	35 920	62 658	100 985	7,84
Előbánya	4 422	4 127	3 968	8 134	13 182	15 554	2,98
Marosvásárhely	25 517	38 517	47 043	65 194	86 464	86 464	5,10
Szászrégen	7 310	9 290	9 599	18 091	23 295	29 903	4,21
Dicsőszentmárton	4 417	6 567	7 585	14 883	20 349	26 073	5,90
Segesvár	10 913	13 033	18 284	20 363	25 109	33 208	3,04
Udvarhely	10 244	8 518	10 366	14 162	18 244	28 738	2,81
Zilah	8 662	8 240	11 652	13 378	15 144	31 923	3,96
Szilágysomlyó	6 885	7 448	7 931	8 560	12 324	14 575	2,12
Szatmár	34 892	51 495	46 519	52 096	68 246	103 544	2,97
Nagykároly	16 078	16 042	15 425	16 780	19 685	24 050	1,50
Dés	11 452	15 110	14 681	19 285	26 984	32 345	2,82
Szamosújvár	6 857	6 608	6 663	7 617	12 766	17 599	4,57
Szeben	33 482	49 345	60 602	90 475	109 515	151 137	4,51
Vízakna	4 048	-	-	-	-	5 048	1,25
Erzsébetváros	4 408	4 067	4 562	5 367	8 452	9 883	2,24
Medgyes	8 626	15 503	23 247	32 498	46 384	65 072	7,54
Temesvár	72 555	91 580	111 987	142 257	174 243	169 353	3,71
Sepsiszentgyörgy	8 665	10 818	14 224	17 638	20 768	40 804	4,71
Kézdivásárhely	6 079	5 107	5 424	7 550	9 502	16 329	2,69
Torda	13 455	20 023	25 905	33 614	42 307	55 294	4,11
Karánsebes	7 999	8 704	10 106	15 195	18 194	27 190	3,40

Forrás: Recensământul populaţiei şi al locuinţelor din 5 ianuarie. 1977. Vol. I. Populaţia – Structura demografică. Direcţia Centrală de Statistică 1980.

16.C A MÁS MEGYÉBŐL BEVÁNDOROLTAK ARÁNYA A VÁROSI LAKOSSÁG KÖRÉBEN (1977)	
Bukarest	56,68
Brassó	51,58
Hunyad	46,83
Temes	39,24
Krassó-Szörény	36,85
Constanţa	35,26
Szeben	32,08
Galaţi	30,87
Iaşi	30,68
Argeş	28,99
Kolozs	28,08
Dîmboviţa	16,80
Arad	26,04
Bakó	24,54
Prahova	24,50
Neamţ	24,26
Vrancea	24,14
Máramaros	23,08
Dolj	23,03
Hargita	22,93
Gorj	22,86
Brăila	22,60
Ilfov	22,20
Vîlcea	21,94
Maros	21,94
Kovászna	21,71
Olt	21,42
Fehér	20,16
Buzău	20,04
Suceava	19,00
Ialomiţa	18,72
Tulcea	17,86
Bihar	17,76
Beszterce-Naszód	17,63
Mehedinţi	17,32
Szilágy	16,76
Vaslui	16,26
Szatmár	13,62
Teleorman	13,13
Botoşani	10,93

Forrás: Recensământul populaţiei şi al locuinţelor din 5 1. 1977. Vol. I. Populaţia – Structura demografică. Direcţia Centrală de Statistică 1980. Bucureşti. 702-707, 726-731. old

16.D A MÁS MEGYÉBŐL BEVÁNDOROLTAK ARÁNYA A FALUSI LAKOSSÁG KÖRÉBEN (1977)	
Constanţa	23,65
Temes	22,79
Brassó	15,34
Arad	11,63
Ialomiţa	10,39
Szeben	10,31
Hunyad	9,86
Brăila	9,32
Krassó-Szörény	8,45
Tulcea	7,41
Kovászna	6,75
Ilfov	6,63
Maros	6,51
Fehér	6,30
Gorj	5,94
Szatmár	5,93
Kolozs	5,56
Hargita	5,34
Prahova	4,71
Beszterce-Naszód	4,63
Argeş	4,41
Vîlcea	4,47
Dîmboviţa	4,37
Olt	4,35
Bihar	4,29
Vrancea	4,25
Buzău	4,24
Szilágy	4,09
Suceava	3,99
Iaşi	3,99
Mehedinţi	3,78
Neamţ	3,56
Máramaros	3,55
Galaţi	3,25
Teleorman	3,15
Vaslui	2,89
Botoşani	2,74
Dolj	2,80
Bakó	3,16

Forrás: Recensământul populaţiei şi al locuinţelor din 5 1. 1977. Vol. I. Populaţia- Structura demografică. Direcţia Centrală de Statistică 1980. Bucureşti. 714-719, 738-743. old

17. A FALVAKBA IRÁNYULÓ MIGRÁCIÓ (AZ 1977-ES NÉPSZÁMLÁLÁS ALAPJÁN)

Megyék	Saját megye		Más megye		Nem válaszolt
	városa(i)ból	falvaiból	városa(i)ból	falvarból	
Fehér	6,28	55,29	8,40	28,92	1,11
Arad	6,92	42,07	5,54	42,20	3,27
Argeş	7,91	59,08	6,28	25,58	1,15
Bacău	7,77	60,33	6,32	24,31	1,27
Bihar	5,73	67,35	4,49	18,77	3,66
Beszterce-Naszód	3,16	65,59	6,68	23,17	1,40
Botoşani	5,52	61,00	6,53	18,95	8,00
Brassó	6,19	27,20	9,45	54,25	2,91
Brăila	4,12	48,90	4,02	40,73	2,23
Buzău	3,73	69,48	5,72	20,01	1,06
Krassó-Szörény	5,57	41,68	6,46	43,31	2,98
Kolozs	6,87	57,06	5,42	29,89	0,76
Constanţa	4,03	30,94	4,72	50,86	9,45
Kovászna	6,92	52,16	10,19	29,07	1,66
Dîmboviţa	5,29	53,35	8,48	31,23	1,65
Dolj	7,94	68,98	4,64	17,24	1,20
Galaţi	7,58	60,91	4,52	24,90	2,09
Gorj	4,67	58,58	8,55	27,27	0,93
Hargita	9,16	54,53	10,11	24,01	2,19
Hunyad	7,87	44,94	6,59	39,29	1,31
Ialomiţa	4,10	43,47	6,14	42,25	4,04
Iaşi	8,04	56,00	5,51	28,41	2,04
Ilfov	2,91	53,74	7,47	32,98	2,90
Máramaros	9,17	56,89	5,59	26,51	1,84
Mehedinţi	6,46	66,24	5,44	21,10	0,76
Maros	5,63	59,48	7,60	25,93	1,36
Neamţ	6,08	61,17	5,60	26,05	1,10
Olt	5,58	61,00	7,26	25,00	1,16
Prahova	10,03	56,61	5,85	26,33	1,18
Szatmár	6,87	56,31	5,66	26,96	4,20
Szilágy	3,58	59,64	9,06	26,60	1,12
Szeben	7,20	41,28	7,57	41,85	2,10
Suceava	5,63	57,71	4,98	25,00	6,68
Teleorman	7,14	67,04	6,87	18,02	0,93
Temes	4,37	30,60	5,27	54,24	5,52
Tulcea	4,68	44,10	5,76	28,55	16,91
Vaslui	5,35	65,93	6,24	20,61	1,87
Vîlcea	5,36	62,37	6,86	24,46	0,95
Vrancea	5,26	60,01	6,65	26,32	1,76
Összesen	5,83	53,50	6,31	31,28	3,08

Forrás: Recensământul populaţiei şi al locuinţelor din 5 ianuarie. 1977. Vol. I. Populaţia – Structura demografică. Direcţia Centrală de Statistică 1980. Bucureşti 753, 755. Old

18. A VÁROSI AUTOCHTON LAKOSSÁG ARÁNYA 1977-BEN	
Megyék	%
Constanţa	32,58
Temes	33,50
Brassó	35,98
Hunyad	37,23
Krassó-Szörény	38,18
Argeş	38,31
Iaşi	38,98
Bukarest	40,29
Neamţ	40,79
Suceava	40,88
Dîmboviţa	41,68
Dolj	42,11
Kolozs	42,41
Szeben	42,87
Maros	42,99
Bakó	43,11
Buzău	43,23
Gorj	43,51
Arad	43,51
Beszterce-Naszód	43,64
Bihar	43,77
Mehedinţi	43,93
Vrancea	44,28
Vîlcea	44,35
Ialomiţa	45,37
Tulcea	45,42
Galaţi	46,07
Hargita	46,45
Ilfov	47,18
Botoşani	47,52
Olt	47,98
Prahova	47,98
Szatmár	48,02
Brăila	48,53
Fehér	49,55
Szilágy	48,82
Vaslui	48,87
Kovászna	48,73
Máramaros	55,66
Teleorman	64,21

Forrás: Recensământul populaţiei şi al locuinţelor din 5 1. 1977. Vol. I. D.C.S. 1980. Bucureşti. 702-707, 726-731. old

19. A VÁROSOKBA BEVÁNDOROLT NÉPESSÉGBŐL A FALUSI LAKOSSÁG ARÁNYA 1977-BEN	
Megyék	%
Buzău	84,17
Mehedinţi	83,49
Brăila	81,97
Beszterce-Naszód	81,16
Szatmár	81,16
Gorj	80,98
Olt	80,43
Ilfov	81,01
Ialomiţa	80,10
Botoşani	79,97
Szilágy	79,67
Neamţ	79,53
Dolj	79,34
Arad	79,02
Bacău (Bakó)	78,89
Tulcea	78,78
Vrancea	78,41
Krassó-Szörény	77,73
Argeş	77,69
Maros	76,63
Hunyad	76,62
Szeben	76,58
Vîlcea	76,56
Brassó	76,45
Bihar	76,21
Galaţi	76,28
Iaşi	75,75
Dîmboviţa	75,17
Kolozs	74,53
Fehér	79,41
Suceava	74,24
Máramaros	73,03
Prahova	72,95
Kovászna	72,71
Temes	71,87
Bukarest	70,75
Hargita	74,88
Constanţa	74,32
Vaslui	83,33
Teleorman	79,01

Forrás: Recensământul populaţiei şi al locuinţelor din 5 1. 1977. Vol. I. D.C.S. 1980. Bucureşti. 747-749. old

20. AZ 1910. ÉVI ERDÉLYI VÁROSOK NÉPESSÉGÉNEK NÖVEKEDÉSE 1977-IG, MEGYÉK SZERINT

Megyék	Városok	Városok népessége		1910 =100.00
		1910-ben	1977-ben	
Hunyad	Déva, Vajdahunyad, Szászváros, Hátszeg	23 970	157 898	6,59
Brassó	Brassó, Fogaras	47 635	290 302	6,09
Szeben	Nagyszeben, Medgyes, Erzsébetváros, Vízakna	50 571	231 140	4,57
Maros	Marosvásárhely, Segesvár, Dicsőszentmárton, Szászrégen	48 157	219 260	4,55
Máramaros	Nagybánya, Előbánya, Máramarossziget	38 669	154 685	4,00
Kovászna	Sepsiszentgyörgy, Kézdivásárhely	14 744	57 133	3,88
Kolozs	Kolozsvár, Dés, Torda, Szamosújvár, Kolozs	96 710	368 096	3,81
Temes	Temesvár, Lugos	92 373	313 890	3,40
Krassó-Szörény	Karánsebes	7 999	27 190	3,40
Hargita	Csíkszereda, Udvarhely, Gyergyószentmiklós	22 850	77 422	3,39
Beszterce-Naszód	Beszterce	13 236	44 339	3,35
Szilágy	Zilah, Szilágysomlyó	14 947	46 948	3,14
Fehér	Gyulafehérvár, Nagyenyed, Szászsebes	31 721	97 060	3,06
Arad	Arad	63 166	171 193	2,71
Szatmár	Szatmárnémeti, Nagykároly	50 970	127 594	2,50
Bihar	Nagyvárad, Nagyszalonta	79 683	190 271	2,39
Összesen		697 401	2 574 421	3,69

Forrás: Recensământul populației şi al locuinţelor din 5 ianuarie. 1977. Vol. I. Populația – Structura demografică. Direcția Centrală de Statistică 1980.

21. A VÁROSI ÉS ELŐVÁROSI LAKOSSÁG NÖVEKEDÉSE AZ ERDÉLYI MEGYÉKBEN

Megyék	A lakosság	1910 =100				
	száma 1910-ben	1930	1948	1956	1966	1977
Krassó-Szörény	7 999	477	525	1 521	1 921	2 404
Hunyad	23 970	172	218	919	1 350	1 540
Brassó	47 635	141	199	474	630	855
Kovászna	14 744	108	133	291	375	630
Máramaros	38 669	117	112	300	473	622
Szeben	50 571	136	189	335	489	578
Fehér	31 721	120	137	286	417	574
Hargita	22 850	104	116	275	392	573
Maros	48 157	140	171	289	380	568
Szilágy	14 947	106	131	223	340	426
Kolozs	96 710	153	176	250	325	432
Arad	63 166	132	149	233	297	411
Temes	92 373	125	161	246	296	401
Bihar	79 683	128	129	256	316	317
Szatmár	50 970	133	122	152	209	304
Beszterce-Naszód	13 236	133	147	271	377	515

Forrás: Recensământul populației şi al locuinţelor din 5 ianuarie. 1977. Vol. I. Populația – Structura demografică. Direcția Centrală de Statistică 1980. 7 old.
Megjegyzés: a lakosság növekedése magába foglalja a 71 új város népességét is.

22. AZ 1910. ÉVI ERDÉLYI VÁROSOK LAKOSSÁGÁNAK NÖVEKEDÉSE 1977-IG

Városok	Összlakosság		1910 =100.00
	1910	1977	
Vajdahunyad	4 520	79 719	17,64
Csíkszereda	3 701	30 936	8,36
Nagybánya	12 877	100 985	7,84
Medgyes	8 626	65 072	7,54
Déva	8 654	60 334	6,97
Brassó	41 056	256 475	6,25
Dicsőszentmárton	4 417	26 073	5,90
Fogaras	6 579	33 827	5,14
Marosvásárhely	25 517	130 076	5,10
Sepsiszentgyörgy	8 665	40 804	4,71
Nagyszeben	33 489	151 137	4,51
Kolozsvár	60 808	262 858	4,32
Szászrégen	7 310	29 903	4,09
Torda	13 455	55 294	4,11
Zilah	8 062	31 923	3,96
Temesvár	72 555	269 353	3,71
Gyulafehérvár	11 616	41 199	3,55
Karánsebes	7 999	27 190	3,40
Beszterce	13 236	44 339	3,35
Szászsebes	8 504	25 926	3,05
Segesvár	10 913	33 208	3,04
Előbánya	4 422	13 182	2,98
Szatmár	34 892	103 544	2,97
Nagyenyed	8 663	24 640	2,84
Dés	11 452	32 345	2,82
Székelyudvarhely	10 244	28 738	2,81
Arad	63 166	171 193	2,71
Hátszeg	3 124	8 423	2,70
Kézdivásárhely	6 079	16 329	2,69
Nagyvárad	64 169	170 531	2,66
Szamosújvár	6 857	17 599	2,57
Szászváros	7 672	17 845	2,33
Erzsébetváros	4 408	9 883	2,24
Szilágysomlyó	6 885	14 575	2,12
Gyergyószentmiklós	8 905	17 748	1,99
Lugos	19 818	44 537	2,25
Máramarossziget	21 370	38 146	1,79
Abrudbánya	2 938	5 150	1,75
Nagykároly	16 078	24 050	1,50
Szalonta	15 514	19 746	1,27
Vízakna	4 048	5 048	1,25

Forrás: Recensământul populaţiei şi al locuinţelor din 5 ianuarie. 1977. Vol. I. D.C.S. Buc., 1980. 1. old.

23. A VÁROSI LAKOSSÁG ARÁNYA 1977-BEN

A megye	Városi lakosság százaléka	Történelmi tartomány
Ilfov	13,24	Munténia
Botoşani	22,96	Moldova
Teleorman	23,59	Munténia
Olt	23,63	Olténia
Beszterce-Naszód	23,78	Erdély
Szilágy	24,05	Erdély
Dîmboviţa	24,30	Munténia
Buzău	24,86	Munténia
Vrancea	25,85	Moldova
Vîlcea	27,47	Olténia
Gorj	28,30	Olténia
Vaslui	28,54	Moldova
Neamţ	28,82	Moldova
Suceava	30,38	Moldova
Argeş	31,11	Munténia
Ialomiţa	31,48	Munténia
Mehedinţi	35,69	Olténia
Tulcea	35,74	Dobrudzsa
Bakó	36,58	Moldova
Hargita	37,14	Erdély
Dolj	37,26	Olténia
Bihar	37,60	Erdély
Szatmár	38,06	Erdély
Maros	40,43	Erdély
Kovászna	41,31	Erdély
Iaşi	41,70	Moldova
Fehér	43,64	Erdély
Máramaros	44,34	Erdély
Prahova	45,31	Munténia
Arad	45,90	Erdély
Krassó-Szörény	49,18	Erdély
Galaţi	49,21	Moldova
Temes	51,13	Erdély
Brăila	52,71	Munténia
Kolozs	55,85	Erdély
Szeben	56,12	Erdély
Constanţa	61,58	Dobrudzsa
Hunyad	65,92	Erdély
Brassó	69,16	Erdély

Forrás: Recensământul populaţiei şi al locuinţelor din 5 ianuarie. 1977. Vol. I. D.C.S., Buc. 1980. 1. old.

32. A ROMÁN ÉS MAGYAR NEMZETISÉGŰ VÁROSI LAKOSSÁG 1977-BEN

A megye	A megye összlakossága	Ebből				
		a városi	a románok		a magyarok	
		lakosság	száma	aránya	száma	aránya
Fehér	409 634	178 784	161 171	90,15	12 111	6,77
Hunyad	514 436	339 135	300 986	88,75	31 639	9,33
Beszterce-Naszód	286 628	68 149	60 425	88,67	6 082	8,92
Krassó-Szörény	385 577	190 598	159 824	83,85	7 002	3,67
Brassó	582 863	402 504	331 904	82,46	49 638	12,33
Máramaros	492 860	218 547	170 172	77,87	42 011	19,22
Szeben	481 645	270 322	201 702	74,62	17 042	6,30
Arad	512 020	235 013	171 428	72,94	42 122	17,92
Kolozs	715 507	389 883	285 097	71,47	108 832	27,28
Temes	696 884	356 296	253 594	71,18	45 770	12,85
Szilágy	264 569	63 641	42 958	67,50	19 837	31,17
Bihar	633 094	238 014	134 139	56,36	98 845	41,53
Szatmár	393 840	149 915	83 927	55,98	63 045	42,05
Maros	605 345	244 720	115 171	47,06	118 277	48,33
Hargita	326 310	121 913	25 913	21,26	94 636	77,63
Kovászna	199 017	82 217	16 620	20,21	64 269	78,17
Összesen	7 500 229	3 558 651	2 515 031	70,67	821 158	23,07

Megjegyzés: Ez alkalommal eltekintünk a nemzetiségek számától és arányától.
Forrás: Recensământul populaţiei şi al locuinţelor din 5 ianuarie. 1977. Vol. I. Populaţia - Structura Demografică Direcţia Centrală de Statistică., Buc. 1980. 614-617 old.

33. A ROMÁN, MAGYAR ÉS NÉMET NEMZETISÉGŰ ANYANYELVŰ LAKOSSÁG AZ ERDÉLYI, BÁNSÁGI ÉS PARTIUMI MEGYÉKBEN AZ 1977-ES NÉPSZÁMLÁLÁS ADATAI ALAPJÁN[2]

Megye	A megye összlakossága	Román	%	Magyar	%	Német	%
Arad	512 020	384 218	75,04	71 983	14,06	38 366	7,49
Fehér	409 634	370 095	90,35	25 487	6,22	11 129	2,72
Bihar	633 094	416 426	65,78	196 220	30,99	625	0,11
Beszterce-Naszód	286 628	262 785	91,68	19 955	6,96	2 253	0,79
Brassó	582 863	471 281	80,86	70 208	12,05	35 940	6,17
Krassó-Szörény	385 577	329 872	85,55	8 029	2,08	19 975	5,18
Kolozs	715 507	539 280	75,37	167 473	23,41	1 505	0,21
Kovászna	199 017	41 060	20,63	155 133	77,95	202	0,10
Hargita	326 310	45 947	14,08	275 759	84,51	200	0,06
Hunyad	514 436	473 408	92,02	33 826	6,58	4 243	0,82
Máramaros	492 860	398 649	80,88	56 332	11,43	3 183	0,65
Maros	605 345	310 226	51,25	264 567	43,71	17 439	2,88
Szatmár	393 840	230 966	58,64	150 389	38,19	2 250	0,57
Szilágy	264 569	197 920	74,81	62 568	23,65	86	0,03
Szeben	481 645	352 214	73,13	20 679	4,29	92 120	19,13
Temes	696 884	486 179	69,76	72 699	10,43	93 911	13,48

[2] A cigány lakosság adatait nem reprodukáltuk mert teljesen valótlanok (75.696 cigány lakost „hoztak” ki a recenzorok).

34. ROMÁNIA LAKOSSÁGÁNAK NEMZETISÉGI ÖSSZETÉTELE 1977-BEN (%)

Etnikum	„Nemzetiségi és anyanyelv”[3]	Anyanyelv[4]	Nemzetiség[5]	A két forrás közötti különbség	
Román	89,1	88,1	88,1	+24 635	+210 084
Magyar	7,8	8,0	7,9	-50 062	-42 285
Német	1,5	1,6	1,6	-14 666	-16 542
Cigány	0,4	0,4	1,1	-1 677	-151 702
Zsidó	0,1	0,0	0,1	+21 238	-
Egyéb összesen	0,9	1,0	1,2	-24 343	-44 430
Ukrán	0,2	0,2	0,2	-2 836	-2 950
Szerb-horvát	0,2	0,2	0,2	-1 387	-3 677
Orosz	0,1	0,1	0,1	-11 505	-3 726
Tatár	0,1	0,1	0,1	-791	-2 861
Szlovák	0,1	0,1	0,1	-521	-1 773
Török	0,1	0,1	0,1	-1 159	-2 672
Bolgár	0,0	0,0	0,0	-418	-1 105
Cseh	0,0	0,0	0,0	-234	-2 176
Görög	0,0	0,0	0,0	-551	-1 170
Lengyel	0,0	0,0	0,0	-319	-1 160
Örmény	0,0	0,0	0,0	-107	-932
Egyéb	0,0	0,1	0,1	-4 515	-20 228
Összesen	21 559 910	21 559 910	–		
	100,0%	100,0%			

[3] Megjegyzés: A Recensământul populaţiei şi al locuinţelor din 5 ianuarie 1977. Vol. I. szerint.
[4] Az anuarul statistic al României. 1990. Buc. 64-65 old.
[5] A székely „nemzetiségűek” száma 1075, a székely „anyanyelvűeké” pedig mindössze 50 volt.